

Voorstel Algemeen Bestuur

Sector/afdeling	WBL	ID-nummer	WBL-1581137097-1393
Indiener	Directie Team	Portefeuillehouder	Leden van het Dagelijks Bestuur
Onderwerp	Directierapportage 1 ^e kwartaal 2023		
Datum vergadering	13-07-2023	Agendapunt nr.	3.2

Voorstel:

1. De bijgevoegde Directierapportage 1^e kwartaal 2023 vast te stellen;
2. Kennis te nemen van de bijgevoegde reeds verzonden brief aan Waterschap Limburg omtrent de Directierapportage 1^e kwartaal 2023.

Korte toelichting/samenvatting:

In bijgevoegde Directierapportage wordt het bestuur meegenomen in de stand van zaken per ultimo maart 2023, zowel qua strategische thema's, prestaties, financiën, risico's en overige ontwikkelingen. Aan de hand van het dashboard worden indicatoren die van de vastgestelde marges afwijken en/of van de begrote of geraamde waarden, nader toegelicht.

Grootste aandachtspunt in het 1^e kwartaal is nog steeds de aanhoudende onzekerheid betreffende de veranderende geopolitieke verhoudingen en de financiële gevolgen. De grondstof- en energieprijzen zijn nog steeds erg volatiel en moeilijk te voorspellen. Daarnaast blijft de beschikbare capaciteit in- en extern een punt van aandacht. WBL merkt dat er een grote vraag in de markt is en maar beperkt aantal aanbieders. Dit betekent dat er risico's zijn om werkzaamheden door marktpartijen uitgevoerd te krijgen. Ofschoon de risico's al zijn ingeperkt door het werken met raamovereenkomsten, kan niet worden uitgesloten dat projecten vertraging oplopen doordat er in de "uitvoeringsmarkt" onvoldoende capaciteit beschikbaar is. Dit heeft een prijsopdrijvend effect en kan dus ook incidenteel leiden tot vertragingen.

Prestaties

	Realisatie	Planning	Afwijking
Aantal rwzi's die voldoen aan norm Fosfaat-verwijdering (jaargemiddelde)	16	17	
Aantal rwzi's die voldoen aan norm Stikstof-verwijdering (jaargemiddelde)	13	17	
Aantal rwzi's die voldoen aan norm CZV (Chemisch Zuurstof Verbruik)	17	17	
Aantal rwzi's die voldoen aan norm BZV (Biochemisch Zuurstof Verbruik)	17	17	
Aantal rwzi's die voldoen aan norm OB (Onopgeloste Bestanddelen)	17	17	
Aantal door bevoegd gezag vastgestelde overtredingen	0	0	
Rwzi's die tijdig zijn aangepast en voldoen aan KRW normen	15	17	

Samengevat voldoen 13 van de 17 zuiveringsinstallaties (RWZI's) aan de vergunde lozingsnormen (jaargemiddelden). In vergelijking met de vorige kwartaalrapportage betekent dit een afname van één (RWZI Gennep). Het aantal RWZI's dat tijdig is aangepast en voldoet aan KRW normen bedraagt 15 en dit is in lijn met de vorige kwartaalrapportage.

De zuiveringsresultaten ultimo maart 2023 zijn vergelijkbaar met de vorige kwartalen. De jaargemiddelde N normen worden nog steeds door RWZI Roermond, Weert en Wijlre overschreden. Aanvullend wordt ook in Gennep de jaargemiddelde N-norm overschreden. In Roermond is de veroorzaker en de oorzaak bekend. Hier is door de vergunningverlenende instantie ruimte geboden het probleem in 2 jaar op te lossen. Voor WBL betekent het dat het 2 jaar niet aan de normstelling zal voldoen. Gepast is dat WBL dan een tijdelijke bijstelling van de norm krijgt. Echter deze bijstelling is nog niet verleend. Bij Wijlre is bekend dat de Brand Bierbouwerij de veroorzaker is. Dit probleem zal in de loop van 2023-2024 oplossen omdat Brand Bierbouwerij haar productie terug gaat brengen van ongeveer 16.000 vervuilingseenheden (VE) naar 2.000 VE. Betreffende Weert is besloten naast de ambtelijke afstemming ook op bestuursniveau af te stemmen met de gemeente. Met betrekking tot Gennep wordt momenteel via plaatselijke bemonstering getracht de versturende lozer op te sporen.

In de uitgebreide toelichting en bijlagen worden de zuiveringsresultaten en de status van de KRW-maatregelen meer in detail beschreven.

Het langdurig relatief hoge ziekteverzuim in Nederland legt extra druk op de krappe arbeidsmarkt. In combinatie met de steeds ouder wordende beroepsbevolking is het nog belangrijker om werknemers inzetbaar te houden. Een aspect waar WBL continu aandacht voor had en heeft. Het ziekteverzuim WBL bedraagt ultimo maart 2023 5,95%. In vergelijking met Q4 2022 is dit een lichte stijging die voornamelijk ontstaat door het langdurig verzuim. Wel is het verzuimcijfer bij WBL lager dan de Q1 verzuimpercentages industrie (6,8%) en openbaar bestuur (6,6%).

In het 1e kwartaal 2023 hebben zich geen ernstige ongelukken voorgedaan.

Verder is ultimo maart 2023 voorzichtigheidshalve één inkoop als onrechtmatig beoordeeld. Per saldo is 99,84% rechtmatig wat nog steeds ruim binnen de geaccepteerde norm valt.

Financiën

De gerealiseerde investeringen tot en met maart 2023 bedragen € 4,4 miljoen en zijn daarmee in lijn met de begroting. Er is nog steeds sprake van schaarste in materialen, met lange levertijden tot gevolg en schaarste in beschikbare capaciteit in menskracht, zowel intern als bij externe leveranciers/aannemers. In de planning is hier rekening mee gehouden.

De exploitatiekosten zijn ultimo maart met een realisatie van afgerond € 22 miljoen bijna € 1 miljoen hoger dan de begroting. Deze overschrijding kan toegewezen worden aan hogere operationele bedrijfsvoeringskosten (€ 0,7 miljoen) en lagere baten (€ 0,3 miljoen). Zie paragraaf 2.1 voor een verdere toelichting.

In de hiernavolgende toelichting worden de benoemde onderwerpen nader uitgewerkt.

Uitgebreide toelichting op voorstel:

1.0 WBL Dashboard

1.1 Zuiveringsprestaties

WBL is verantwoordelijk voor het innemen, zuiveren en lozen van het Limburgse communale afvalwater op oppervlaktewater. Om de kwaliteit van het oppervlaktewater te borgen leggen de beheerders van deze wateren, zijnde Waterschap Limburg (WL) en Rijkswaterstaat (RWS), aan WBL normen voor de effluentkwaliteit op. Om de samenstelling van het te verwerken afvalwater te beheren vervult WL in samenwerking met WBL een adviserende rol op verzoek van de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) en gemeenten/provincie. De gemeente/provincie is verantwoordelijk voor het uitgeven en bewaken van de lozingsvergunningen.

Indien de gewenste effluentkwaliteit niet kan worden gerealiseerd als gevolg van de influent samenstelling, ontstaat een organisatorisch complexe situatie. WBL moet dan enerzijds met WL of RWS in overleg betreffende handhaving van de normen. Anderzijds moet WBL (in samenwerking met WL) in overleg met de RUD en gemeenten over bronaanpak van het probleem. Als gevolg van de verschillende taken en bevoegdheden van alle betrokken instanties is deze samenwerking te typeren als complex.

Daarom vindt op diverse organisatorische niveaus regelmatig met alle partijen overleg plaats over zowel de vormgeving van de samenwerking als de aanpak van de concrete problemen. Echter de verschillen in taken, bevoegdheden en belangen hebben op operationeel niveau een remmend effect op de voortgang van het concreet oplossen van een probleem. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de (on)mogelijkheden van instanties om middelen beschikbaar te stellen voor toezicht op en/of onderzoek naar lozers. Deze factoren beïnvloeden de voortgang van WBL gerelateerde onderzoeken/acties, met als gevolg dat diverse RWZI's niet kunnen voldoen aan de vergunde normen.

Bovenstaande heeft vooral impact op het functioneren van de volgende RWZI's: Weert, Roermond, Wijlre en Gennep. Bij alle 4 deze RWZI's, net als bij alle andere, heeft WBL geen mogelijkheden, lees bevoegdheden de grondoorzaak, de samenstelling van het influent aan te pakken, dan wel invloed op de samenstelling uit te oefenen. De normoverschrijdingen bij deze zuiveringen is de afgelopen jaren een terugkerend thema.

Terugkerend probleem hierbij blijven de verschillende belangen van de betrokken (handhavende) organisaties, waarbij invloed WBL op ambtelijk niveau beperkt is gebleken. De zuiveringsnormen worden steeds strenger, waardoor het bij steeds meer RWZI's lastiger wordt te voldoen aan de nieuwe normen. De verruimde maatwerkvoorschriften die ingediend zijn, zijn inmiddels afgewezen door bevoegde instanties of lijken weinig kans van slagen te hebben. De handhaving op overschrijdingen wordt ook steeds strenger, wat op RWZI Weert heeft geresulteerd in een last onder dwangsom vanuit RWS. Ook bij incidenten (lozingen) wordt steeds strenger gehandhaafd, waarbij vaker ook justitieel gekeken wordt naar deze voorvallen. De druk op WBL en medewerkers wordt daarmee steeds groter.

WL geeft enerzijds aan dat "het Limburgs Effluentbeleid als norm wordt gehanteerd" en is anderzijds ook betrokken bij onderzoek naar de nut/noodzaak van een norm voor P-totaal van 0,2 mg/l (systeemsprong). In dit kader is – onder regie van Strategie en Innovatie – het effluent van de rwzi's Susteren en Hoensbroek van april t/m september 2022 (de zomerperiode) om de dag bemonsterd en geanalyseerd door het laboratorium. Er wordt in de komende periode aanvullend bemonsterd (WBL en WL). Totdat er duidelijkheid is over het wel/niet van toepassing zijn van de aangescherpte norm en/of een verruimd maatwerkvoorschrift, worden met ingang van 1 april 2022 de nieuwe aangescherpte normen gehanteerd ten behoeve van de procesvoering.

Een alternatief voor de bronaanpak is het (grootschalig) aanpassen van de zuiveringen waar grote investeringen mee gepaard gaan. Deze investeringen bieden geen garanties voor de lange termijn. De kans is aanwezig dat op lange termijn de normering ook op andere afvalstoffen wordt aangescherpt (bijvoorbeeld medicijnresten en microplastics). Hier kan een RWZI ook na renovatie/uitbreiding opnieuw niet aan voldoen. Met andere woorden WBL kan alles bouwen, maar blijft achter de feiten aanlopen. Bronaanpak middels influent management is de meest duurzame oplossing. Deze taak ligt primair bij de gemeenten en RUD. Zoals eerder beschreven is hier de afgelopen jaren sprake van een moeizame samenwerking. Op ambtelijk niveau lijkt geen verdere bewegingsruimte meer te zijn.

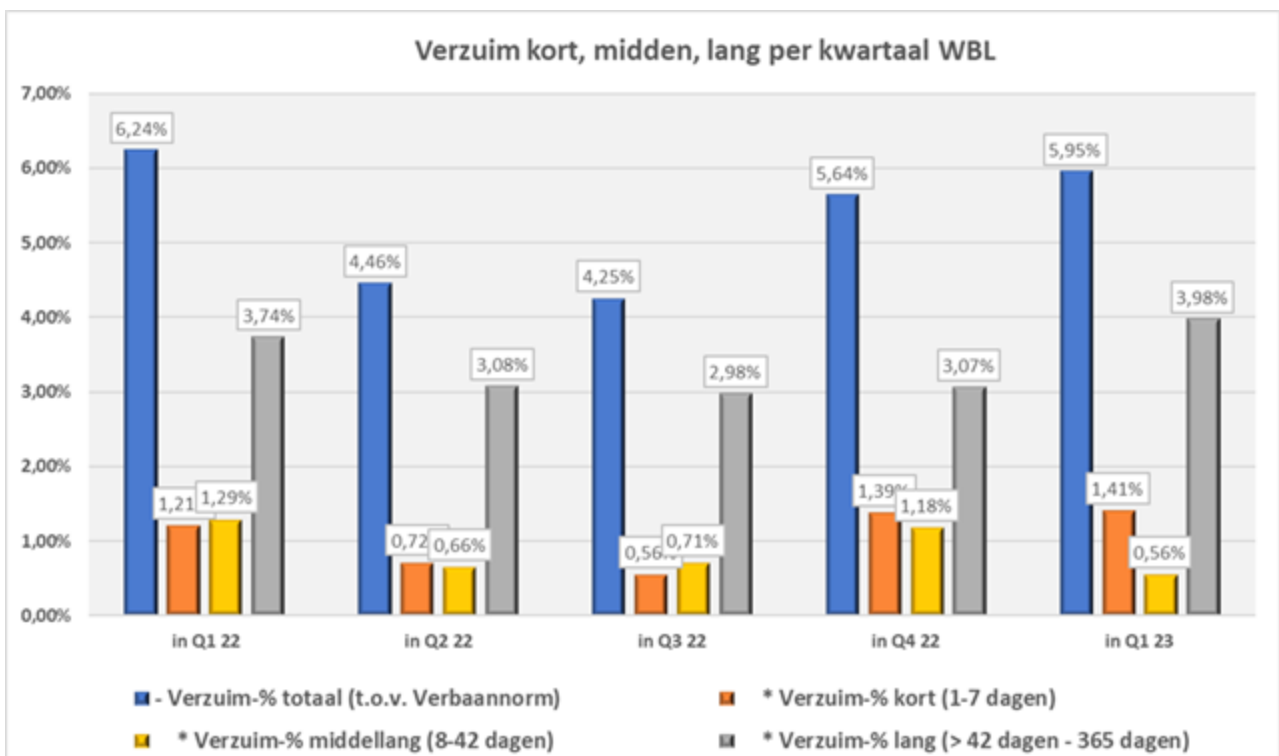
Doorgaan zoals de afgelopen jaren zal waarschijnlijk leiden tot dezelfde resultaten. Daarom is in de afgelopen jaren meermaals aangegeven, ook op papier, dat opschaling op directie/ bestuurlijk niveau noodzakelijk is richting onder andere gemeenten en RUD. Deze route is in enkele gevallen reeds ingezet, tot op heden met een beperkt resultaat.

De status en ondernomen acties per RWZI is op pagina 15 en 16 nader toegelicht.

1.2 Medewerkers

1.2.1 Ziekteverzuim ultimo maart 2023

	Realisatie	Planning	Afwijking
Ziekteverzuim	5,95%	3,40%	

Het ziekteverzuim WBL bedraagt in Q1 2023 5,95%. In vergelijking met Q4 2022 is dit een lichte stijging die voornamelijk ontstaat door het langdurig verzuim. Wel is het verzuimcijfer bij WBL lager dan de Q1 verzuimpercentages industrie (6,8%) en openbaar bestuur (6,6%).

Het totale ziekteverzuim is opgebouwd uit het kort verzuim 1,41%, het middellang verzuim 0,56% en het lang verzuim 3,98%. Een griepepidemie in de eerste weken van dit jaar is voor een groot deel verantwoordelijk voor de stijging van het kort verzuim.

Het langdurig verzuim is nagenoeg niet-werkgerelateerd verzuim. Met betrekking tot de langdurig zieken is elke casuïstiek goed in beeld bij de betreffende manager en heeft het ziekteverzuim de aandacht van het management.

1.2.2 Wet Banenafpraak en Quotum arbeidsbeperkten

(aantallen in fte)

	Realisatie Q1	Norm Q1 2023	Verschil	Norm 2023
Wet Banenafpraak	3,6	4,3	0,8	5,2

WBL blijft actief inzetten op het behalen van het quotum Wet Banenafpraak. Er wordt ingezet op invulling via reguliere vacatures én er wordt individueel gekeken naar mogelijkheden voor mensen die bij WBL worden aangeboden. In Q1 2023 is contact gezocht met “Onbeperkt aan de slag”. Deze organisatie biedt een platform waar meer dan 10.000 getalenteerde en gemotiveerde werkzoekende met een beperking zijn aangesloten. In Q2 2023 verkrijgen WBL en WL toegang tot dit platform. Daarnaast blijft WBL ook gebruik maken van het Werkgeversservicepunt (WSP). WSP richt zich meer op laag geschoolden, terwijl “Onbeperkt aan de slag” in hun database ook hoog opgeleide mensen aanbiedt. Door aan te sluiten bij “Onbeperkt aan de slag” verwacht WBL in 2025 70% van het Quotum, zijnde 6,3 banen van 25,5 uren per week, te behalen.

Ultimo maart heeft WBL 4 mensen in het kader van de Wet Banenafpraak te werk gesteld. Dit staat gelijk aan 3,6 banen.

1.2.3 Veiligheid

In het 1^e kwartaal 2023 heeft zich geen ernstig ongeval voorgedaan.

	Realisatie	Planning	Afwijking
Ernstige ongevallen (arbeidsinspectie)	0	0	

2.0 Financieel

2.1 Exploitatiekosten ultimo maart 2023

De exploitatiekosten zijn in het 1^e kwartaal met een realisatie van afgerond € 22 miljoen bijna € 1 miljoen hoger dan de begroting.

	Realisatie	Begroot	Afwijking
Totale lasten	23,18	22,49	-0,69
Totale baten	1,20	1,49	-0,29
Netto kosten (x € 1,0 mln.)	21,98	21,00	-0,98

Deze overschrijding kan toegewezen worden aan een overschrijding van de lasten (€ 0,7 miljoen) en een onderschrijding bij de baten (€ 0,3 miljoen). De grootste overschrijdingen worden veroorzaakt door de kostensoorten energiekosten (€ 340k) en onderhoud (€ 360k). Daarnaast laten verschillende andere kostensoorten diverse onder- en overschrijdingen zien.

De overschrijdingen met name energiekosten en kosten chemicaliën zijn het logische gevolg van de gestegen tarieven (zie ook winstwaarschuwing 2023 en MJR 2024). Deze posten zijn het gevolg van externe, niet beïnvloedbare effecten zoals eerder beschreven en opgenomen in de ontwerp MJR 2024-2033 en Begroting 2024.

De hoge energietarieven hebben er toe geleid dat de verwachte SDE subsidie over 2023 nihil is. Dit verklaart een deel (€ 155k) van de onderschrijding ultimo maart bij de baten. De resterende onderschrijding wordt verklaard door lagere opbrengsten klanten (na-ijlen facturatie). Hier is wel de verwachting dat realisatie conform begroting zal uitkomen.

Voor zover bekend zijn indertijd¹ prijseffecten meegenomen in de MJR 2023-2032 en Begroting 2023. Bijvoorbeeld stijging kosten slibverwerking en hogere kosten als gevolg van contractuele indexeringen. Echter na opmaak van de MJR is de inflatie nog verder toegenomen. In de paragraaf prognose/winstwaarschuwing 2023 wordt hier verder op ingegaan.

Kapitaallasten

De kapitaallasten zijn ultimo maart 2023 in lijn met de begroting. Het is wel de verwachting dat de kapitaallasten in 2023 lager en de rentekosten hoger (gestegen rentepercentages) dan gebudgetteerd zullen uitvallen. In de komende maanden moet duidelijk worden hoe groot deze verwachte onder- en overschrijdingen zullen zijn. De lagere reguliere afschrijvingskosten zijn het gevolg van een lager dan begroot gerealiseerd investeringsniveau in 2022. In 2022 is uiteindelijk € 29 miljoen geïnvesteerd waar in de begroting rekening was gehouden met € 45 miljoen. Hierdoor zijn de reguliere afschrijvingskosten lager uitgevallen dan begroot in 2022 en dit zal ook doorwerken in 2023. Ook de uitspraak inzake de SaaS projecten heeft een effect op de afschrijvingskosten. Hierdoor verschuift een aantal projecten van investering naar exploitatie.

Samenvattend kan gesteld worden dat, gecorrigeerd voor alle externe niet beïnvloedbare mee- en tegenvallers, de stuurbare (beïnvloedbare) reguliere bedrijfsvoering conform begroting is uitgekomen.

Slib

In de vorige directierapportage is gemeld dat technologisch onderzocht wordt waarom het ontwaterd slib in 2022 natter was dan geraamd. Echter, over heel 2022 was de afwijking minder dan 2%. Uit de terugkoppeling van de technologen blijkt dat de fluctuaties per kwartaal in de productie van droogstof, ontwaterd slib en ontwateringsresultaat binnen de normale bandbreedte van onze processen liggen. Geen verdere actie wordt noodzakelijk geacht.

Verder is in 2023 sprake van een sterk gewijzigde situatie ten opzichte van 2022. WBL is gestopt met het drogen van ontwaterd slib en laat het ontwaterd slib via meerdere routes extern verwerken. De slibgegevens van het eerste kwartaal zijn op dit moment beperkt inzichtelijk te maken. Dit is het gevolg van softwareproblemen bij de leverancier die de vrachtenregistratie van WBL verzorgt. Een deel van de vrachtenregistratie is via het systeem niet (goed) toegankelijk. Deze situatie is aangekaart bij de contractmanagers. Hierdoor is het niet mogelijk een correcte volume rapportage te draaien en kan ook geen juiste doorvertaling naar financiële cijfers gemaakt worden. Voor nu (1^e kwartaal) is een inschatting gemaakt op basis van historische cijfers, anders zou het lijken alsof WBL een budget onderschrijding heeft.

Als gevolg van opstartproblemen na het sluiten van de droger zijn in het 1^e kwartaal meer kosten gemaakt dan begroot. Het proces aandeelhouderschap SNB liep vertraging op waardoor slib tegen een hoger tarief afgezet moest worden. De doorlooptijd van de exportvergunningen zorgde er ook voor dat een deel van het slib in Friesland verwerkt moest worden.

De verwachting is wel dat, door gebruik te maken van de calamiteitenruimte bij SNB, een deel van de overschrijding ingelopen kan worden. WBL kan hierdoor in verhouding meer slib afzetten tegen een lager tarief. Het is op dit moment onduidelijk welk effect dit gaat hebben op de totale kosten.

Winstwaarschuwing 2023

In de vorige directierapportage is reeds een winstwaarschuwing afgegeven inzake de verwachte kostenoverschrijding in 2023. Voor een groot deel van deze posten is aanvullend budget gevraagd in de ontwerp MJR 2024-2033 en Begroting 2024. Deze posten zijn echter niet voorzien in het budget in 2023. Het betreft de volgende posten:

- Extra afzet ontwaterd slib + € 2,5 miljoen (gevolg van het besluit 5^e EU sanctiepakket)
- Chemicaliën + € 1,8 miljoen

¹ De MJR 2023-2033 en Begroting 2023 zijn opgesteld in Q1 2022

- Energiekosten + € 1,7 miljoen
- Effect CAO 2022/2023 + € 1,3 miljoen
- Wegvallen SDE subsidie + € 0,6 miljoen
- Analysekosten + € 0,1 miljoen (saldo kosten en opbrengsten)
- Brandstofprijzen transport + € 0,1 miljoen
- Reinigingskosten + € 0,1 miljoen
- Onderhoud + € 1,0 miljoen (als gevolg van bovengemiddeld hoge inflatie)
- Extra kosten droger PM De extra kosten als gevolg van het afschakelen van de slibdroger zijn nog onduidelijk.
- Indexeringen PM Bedrag is onduidelijk. Hier is deels rekening mee gehouden in de MJR 2023 maar dat lijkt onvoldoende dekkend.
- Afschrijvingen PM De afschrijvingskosten zullen in 2023 lager uitvallen dan begroot als gevolg van het lager dan geraamde gerealiseerde investeringsniveau 2022 en het verschuiven van SaaS projecten naar de reguliere exploitatie.

Deze posten met een totale waarde van ruim € 9,2 miljoen (+ PM) zijn wel opgenomen in de MJR 2024, maar niet in begroting 2023. Deze overschrijding is volledig toe te wijzen aan externe niet-beïnvloedbare factoren. De overige kosten blijven naar verwachting binnen de afgesproken kaders.

In de ontwerp MJR 2023-2032 en Begroting 2023 is rekening gehouden met prijsstijgingen die hoger zijn dan de inflatie. WBL moet echter constateren dat in sommige gevallen de stijgingen nog hoger zijn dan verwacht. Dit is het gevolg van de oorlog in de Oekraïne. Daarnaast is de verwachting dat het innovatiebudget in 2023 volledig benut gaat worden.

2.2 Rechtmatige inkoop

Ultimo maart 2023 is voorzichtigheidshalve de inkoop bij één leverancier als onrechtmatig beoordeeld.

BDO heeft de aanbesteding van Centraal Beheer ad € 92.794 (excl. BTW) als onrechtmatig aangemerkt. Echter, de tussenpersoon verzekeren van WBL betwist dit. De inkoop bij Centraal Beheer is in hun ogen niet onrechtmatig, omdat WBL meerdere verzekeringen afneemt die niet homogeen zijn. Dit wordt binnenkort met BDO besproken.

Per saldo is 99,84% rechtmatig. De onrechtmatige inkoop wordt in 2023 opnieuw aanbesteed.

	Realisatie	Planning	Afwijking
Rechtmatige inkoop	99,84%	≥ 99%	

3.0 Investerings

Investeringsprogramma: realisatie tot en met het 1^e kwartaal 2023.

Het gerealiseerde investeringsbudget ultimo maart 2023 bedraagt € 4,4 miljoen en is daarmee afgerond 8% (€ 0,3 miljoen) hoger dan gepland.

	Realisatie	Begroot	Afwijking
Investeringsuitgaven (x € 1.000)	4.390	4.073	

De overschrijding van € 0,3 miljoen wordt verklaard door een tweetal niet bestuursrelevante projecten. Het leidingproject Heibloem – Roggel laat een overschrijding zien van € 172k. Dit is het gevolg van een factuur die eerder dan verwacht is gekomen. De renovatie van gemaal Heythuysen heeft ultimo maart een overschrijding van € 102k. Hier is de oorzaak een termijn die eerder is betaald dan geprognosticeerd.

Ook nu zorgt de huidige situatie in de economie nog voor onzekerheden qua prijs, levering en levertijden van benodigde capaciteit en materialen voor de uitvoering van projecten. Daar waar dit leidt tot belemmeringen

om projecten uit te voeren, wordt bekeken of voor 2024 geplande projecten eventueel naar 2023 kunnen worden overgeheveld ter uitvoering.

Daarbij wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met eerdere prioriteringen. Als gevolg van de genoemde onzekerheden is het moeilijke een accurate investeringsprognose af te geven voor 2023. Vooral nog laat de meest recente prognose zien dat het kader van € 40 miljoen realistisch is.

In bijlage 1 (Dashboard Directierapportage) zijn alle indicatoren opgenomen en waar nodig verder toegelicht.

Strategische doelen in relatie tot:

- Schoon en ecologisch gezond water:
- Vergroten duurzaamheid:
- Vergroten maatschappelijke waarde:

De Directierapportage rapporteert over behaalde resultaten op de strategische doelen (zie o.a. het dashboard Strategische thema's en het dashboard Directierapportage).

Organisatie:

Niet van toepassing

Ondernemingsraad:

Niet van toepassing

Juridische aspecten:

De navolgende, nagenoeg alle oudere, juridische kwesties zijn onderhanden:

- WBL heeft in 2018 een vordering/schadeclaim ingediend op een failliete leverancier. De curator van deze partij betwist de vordering en heeft gesteld dat de leverancier nog een vordering heeft op WBL. Dit laatste wordt weer betwist door WBL. De betreffende vordering is echter door de partij verpand aan haar kredietgever. Als gevolg van het faillissement is de curator namens de kredietgever uitstaande vorderingen aan het incasseren. Sinds november 2019 blijft een reactie van de curator betreffende de vordering uit. Dit is de huidige status quo. Aangezien het de verwachting is dat beide vorderingen niet geëffectueerd kunnen worden, zijn beide vorderingen niet opgenomen in het resultaat;
- Een oud-medewerker betwist het van rechtswege beëindigen van een tijdelijke aanstelling en heeft in 2020 een arbeidsgerechtelijke procedure gestart. De rechter heeft WBL in 2021 in het gelijk gesteld, maar de oud-medewerker heeft beroep aangetekend. Onduidelijk is wanneer de rechtbank het beroep in behandeling zal nemen;
- Een traject waarbij WBL tegen een in augustus 2020 opgelegde last onder dwangsom in beroep is gegaan. Het bevoegd gezag heeft een verweerschrift ingediend tegen het door WBL ingestelde beroep bij de Rechtbank. WBL is in afwachting van een zittingsdatum. In april 2021 hebben enkele effluentnormoverschrijdingen plaatsgevonden die volgens voormeld bevoegd gezag het opleggen van een invorderingsbeschikking voor een bedrag van € 15k aan verbeurde dwangsommen rechtvaardigen. Het bevoegd gezag heeft de invorderingsbeschikking opgelegd. Met bevoegd gezag is afgesproken is dat zij pas tot inning overgaan nadat zij in bodemprocedure in het gelijk zijn gesteld;
- Mogelijke aansprakelijkstelling door contractpartij wegens fouten van opdrachtnemer (transportbedrijf) van WBL waardoor betreffende contractpartij stelt schade te hebben geleden. Formeel heeft de aansprakelijkstelling nog niet plaatsgevonden. Mocht dit wel plaatsvinden, zal het transportbedrijf door WBL worden aangesproken;

- Er heeft zich een incident voorgedaan gerelateerd aan een overstort bij rwzi Simpelveld, februari dit jaar, maar pas eind juni is dit aan WBL kenbaar gemaakt door de politie. De politie onderzoekt de case en gaat getuige horen.
Of dit tot vervolging door het Openbaar Ministerie gaat leiden, is nog niet bekend. Het bevoegd gezag heeft wel een voornemen last onder dwangsom opgelegd. WBL heeft in het 3^e kwartaal haar zienswijze ingediend bij het bevoegd gezag. Onlangs heeft de hoorzitting bij de Bezwarencommissie plaatsgevonden. Die procedure is gedurende 3 maanden geschorst teneinde een regeling te beproeven.
- Mogelijke claim van een korrelafnemer in verband met het stoppen van leveringen. Dit betreft het beëindigen van de overeenkomst met korrelafnemer. Reden is stopzetten slibdroger vanaf januari 2023. Daardoor zullen de overeengekomen hoeveelheden slibgranulaat door WBL niet worden geleverd. Korrelafnemer heeft middels brief aangegeven significante schade te hebben geleden en over financiële genoegdoening te willen praten. Risico van schadevergoeding is bekend en besproken binnen het AB van WBL. Een gesprek met korrelafnemer hierover zal volgen. De claim (inschatting) is opgenomen in het resultaat 2022.

Door WBL opgelegde claim.

- Boete niet halen opbrengstgarantie leverancier zonnepanelen. Deze leverancier heeft over het jaar 2021 niet aan de aanvullende opbrengstgarantie zonnepanelen voldaan. Om die reden is een boete opgelegd. De boete wordt betwist door voormelde leverancier. Partijen zijn in overleg over de verschuldigheid van die boete en de hoogte daarvan.

Risico's:

Conform de wettelijke kaders heeft WBL een risicomanagementbeleid, een risicomatrix met risicogebeurtenissen waarvan het financiële restrisico op de balans als een reserve wordt aangehouden (weerstandvermogen). De hoogte van de risico-reserve bij aanvang boekjaar 2023 bedroeg € 0.

Conform het besluit van het AB 18-09-2019 Kadernota Risicomanagement zal ieder kwartaal een actualisatie van de opgenomen risico's in de risicomatrix expliciet worden behandeld als onderdeel van de Directierapportage.

In 2023 hebben de navolgende risicogebeurtenissen, die deel uit maken van de WBL-risicomatrix, zich voorgedaan:

- Het stagneren van de afzet van reststoffen, in relatie tot de slibproblematiek, heeft zich ook in 2023 voortgezet. Dit is een risicogebeurtenis die zich sinds 2018 structureel voordoet;
- Onverwachte en onvoorziene stijging van prijzen;
- Geopolitieke omstandigheden en hieraan gerelateerde financiële gevolgen (energietarieven).

De plaatsvervangend directeur,

De waarnemend voorzitter,

N.M.H. Hendrix MBA BSc

drs. L.H.J Verheijen

Vastgesteld door het Algemeen Bestuur d.d. 13-07-2023

De plaatsvervangend directeur,

De waarnemend voorzitter,

N.M.H. Hendrix MBA BSc

drs. L.H.J Verheijen

Bijlagen:

Bijlage 1: Dashboard Directierapportage 1^e kwartaal 2023

Bijlage 2: Brief Bestuur Waterschap Limburg Directierapportage 1^e kwartaal 2023

Bijlage 1: Dashboard Directierapportage 1^e kwartaal 2023

DASHBOARD DIRECTIERAPPORTAGE (DIRAP): KWARTAAL

Q1 - 2023

Volgens afspraak met het dagelijks bestuur verantwoorden we de strategische thema's op doelniveau in de directierapportage. Deze doelen komen

Groen: doel wordt gehaald

Oranje: waarschuwing dat doel mogelijk niet wordt gehaald, acties opgepakt om groen te worden

Rood: stevige reden aan te nemen dat doel niet wordt gehaald en er nog geen oplossing in zicht is

SCHOON EN ECOLOGISCHE GEZOND WATER	Planning doel	Tactisch We behalen de planning voor komend jaar	Strategisch We behalen het doel op het afgesproken moment
Voldoen aan de Kader Richtlijn Water (KRW) Alle RWZIs voldoen aan LEB/afspraken	2027	10	17
Verwijderen medicijnresten, micro's en overige stoffen (MMO) 70% verwijdering van 7 van de 11 gidsstoffen op hotspot RWZIs	2027	Bepaling hotspot locaties (2023)	70%
Voldoen voor 100% aan afnameafspraken Gemeenten met afnameafspraken en uitgevoerde maatregelen	2027	1	31
Andere toepassingen voor gezuiverd water Volume of percentage anders toegepast dan op oppervlaktewater	2025	In ontwikkeling (2023)	In ontwikkeling (2023)
Managen influent met bronaanpak Alle versturende lozingen aangepakt	2027	In ontwikkeling (2023)	In ontwikkeling (2023)

TOELICHTING OP ORANJE OF RODE ARCKERING:

@ 3. Afnameafspraken: Tactisch: Projectplanning blijft onder druk. Medio 2024 afspraken gereed, enkele voorwaardelijk. Medio 2025 alle afspraken definitief.

Strategisch: Spanningsveld tijdige realisatie van alle maatregelen. Prognose maatregelen is ingebracht in forecast MIP, sturen op investeringen en uitvoeringscapaciteit. Raamcontractanten w orden vroeg in proces betrokken. Toepassen Verdygo-bouw filosofie bij gemealrenovaties w ordt uitgewerkt.

VERGROTEN DUURZAAMHEID	Planning	Tactisch We behalen de planning voor komend jaar	Strategisch We behalen het doel op het afgesproken moment
Energieneutraliteit 100% energieneutraal	2025	50%	100%
Klimaatneutraliteit 100% klimaatneutraal	2050	CO2-prestatieladder (2023)	100%
Klimaatbestendig 100% klimaatbestendig	2030	Geïntegreerd in Assetbase op orde	100%
Circulariteit 100% circulair	2050	Vanaf 2023 100% circulair uitvragen	100%
Biodiversiteit en ecosysteemdiensten stabiel of toename 100% t.o.v. referentie (=directe omgeving)	2030	In ontwikkeling (2023)	In ontwikkeling (2023)
Minimaliseren emissies 100% geminimaliseerd (nog ter discussie)	2030	In ontwikkeling (2023)	In ontwikkeling (2023)
Vergroten sociale duurzaamheid Voldoen aan MV-ambitieniveau 2	2025	In ontwikkeling (2023)	In ontwikkeling (2023)

TOELICHTING OP ORANJE OF RODE ARCKERING:

@ 1 energieneutraliteit strategisch: door lange doorlooptijden van onderzoeken en projecten met externen op terrein van derden en door netcongestie (electriciteitsnet te vol) is 2025 niet haalbaar. Tijdens themasessie juli 2022 is het AB medegedeeld dit de haalbaarheid in de periode 2030 tot 2035 realistischer is.

VERGROTEN MAATSCHAPPELIJKE WAARDE	Planning	Tactisch We behalen de planning voor komend jaar	Strategisch We behalen het doel op het afgesproken moment
Waarde naar buiten brengen NPS-score klanttevredenheid > 30 en respons > 90%	2025	> 10, 65%	> 30, 95%

TOELICHTING OP ORANJE OF RODE ARCKERING:

Klanttevredenheidsmeting 2022: Respons 51% ondervraagden, 84% gemeenten, NPS gedaald van 10 naar -3, tevredenheid gestegen van 7,9 naar 8,1. Volgens de contactpersonen van de gemeenten kan de dienstverlening verder w orden verbeterd door te w erken aan de bereikbaarheid van de contactpersonen en de mate w waarin gemaakte afspraken w orden nagekomen.

Directierapportage 2023 - t/m MAART	Begroot oorspronk jaar 2023	Begroot actueel jaar 2023	Realisatie t/m mnd	Norm t/m mnd	verschil t/m mnd	Realisatie in Q1	Toelichting
Schoon en ecologisch gezond water							
Zuiveren: werking rwzi's getoetst aan norm							
- aantal rwzi's die voldoen aan norm Fosfaat-verwijdering (jaargemiddelde)	17	17	16	17			Zie specificatie zuiveringsprestaties
- aantal rwzi's die voldoen aan norm Stikstof-verwijdering (jaargemiddelde)	17	17	13	17			Zie specificatie zuiveringsprestaties
- aantal rwzi's die voldoen aan norm CZV (Chemisch Zuurstof Verbruik)	17	17	17	17			
- aantal rwzi's die voldoen aan norm BZV (Biochemisch Zuurstof Verbruik)	17	17	17	17			
- aantal rwzi's die voldoen aan norm OB (Onopgeloste Bestanddelen)	17	17	17	17			
- door bevoegd gezag vastgestelde overtreding CZV, BZV, OB	0	0	0	0			
- aantal rwzi's die voldoen aan KRW normen	17	17	15	17			Zie specificatie KRW toelichting
Zuiveren: rendementen							
- Fosfaat-verwijdering (alleen ter registratie)	> 75%	> 75%	83,8%	> 75%			
- Stikstof-verwijdering (alleen ter registratie)	> 75%	> 75%	76,4%	> 75%			
Vergroten duurzaamheid							
- duurzame inkoop WBL-breed	100%	100%	100%	100%			
Duurzaam: hergebruik grondstoffen							
- ontwaterd slib extern verwerkt	99.000	99.000	n.b.	24.750			Data niet beschikbaar vanwege storing geautomatiseerde slibregistratie.

Directierapportage 2023 - t/m MAART	Begroot oorspronk jaar 2023	Begroot actueel jaar 2023	Realisatie t/m mnd	Norm t/m mnd	verschil t/m mnd	Realisatie in Q1	Toelichting
Vergroten maatschappelijke waarde							
Maatschappelijke waarde: samenwerking							
- onderhoud IBA's (aantal gemeenten)	23	23	23	23			
- beheer/onderhoud gemalen (aantal gemeenten)	11	11	11	11			
- meten, monitoren, rekenen (aantal gemeenten)	12	13	14	14			
- adviestrajecten (aantal gemeenten)	13	13	12	12			
Maatschappelijke waarde: netto kosten WBL							
EXPLOITATIE-KOSTEN (bedragen x € 1.000)							
Totaal kapitaallasten	€ 30.701	€ 30.701	€ 6.845	€ 6.845			
Totaal personeelkosten	€ 23.051	€ 23.051	€ 5.668	€ 5.737			
Totaal goederen en diensten van derden	€ 43.724	€ 43.682	€ 10.648	€ 9.888	960		De overschrijdingen met name energiekosten en kosten chemicaliën zijn het logische gevolg van de gestegen tarieven.
Totaal bijdragen aan derden	€ 75	€ 75	€ 18	€ 19			
Onvoorzien	€ 392	€ 392	€ -	€ -			
Totaal LASTEN	€ 97.942	€ 97.900	€ 23.180	€ 22.488			
Eigen BATEN	€ -5.945	€ -5.903	€ -1.198	€ -1.492			De hoge energietarieven hebben er toe geleid dat de verwachte SDE subsidie over 2023 nihil is. Dit verklaart een deel (€ 155k) van de onderschrijding ultimo maart bij de baten. De resterende onderschrijding wordt verklaard door lagere opbrengsten klanten (na-ijlen facturatie).
NETTO KOSTEN exploitatie WBL-totaal (x 1.000)	€ 91.997	€ 91.997	€ 21.981	€ 20.997			
Bijdrage waterschap Limburg (x 1.000)	€ 91.997	€ 91.997	€ 22.999	€ 22.999			
NETTO Resultaat WBL-totaal (x 1.000)	€ -	€ -	€ 1.018	€ 2.003			

Directierapportage 2023 - t/m MAART	Begroot oorspronk jaar 2023	Begroot actueel jaar 2023	Realisatie t/m mnd	Norm t/m mnd	verschil t/m mnd	Realisatie in Q1	Toelichting
INVESTERINGSUITGAVEN totaal WBL (x 1.000)	€ 40.000	€ 40.000	€ 4.390	€ 4.073			
Uitvoering projecten regulier	€ 30.028	€ 28.597	€ 2.066	€ 1.774			
Uitvoering projecten bestuursrelevant	€ 9.972	€ 11.403	€ 2.324	€ 2.299			
Assetbase op orde							
Asset base	€ 2.500	€ -	€ -	€ -			
Asset base op orde rioolgemalen + rwzi	€ 0	€ 978	€ 123	€ 145			
Assetbase op orde transportleidingen	€ 0	€ 3.966	€ 723	€ 747			
Inline inspectie Grubbenvorst-Horst	€ 0	€ 12	€ 12	€ 10			
Bestuursrelevant Transport							
leiding Simpelveld-Wijlre	€ 400	€ 489	€ 5	€ 3			
Westelijke Mijnstreek Transportsysteem	€ 0	€ 226	€ 226	€ 233			
vervangen Munstergeleen-Geleen	€ 0	€ 123	€ 193	€ 192			
Bestuursrelevant Zuiveren							
Chemicaliëntanks aanpassen c.f.eisen	€ 0	€ 2.777	€ 297	€ 295			
rwzi Weert: KRW maatregelen	€ 0	€ 3	€ 2	€ 3			
rwzi Panheel: voldoen aan KRW-eisen per 2021	€ 500	€ 503	€ 18	€ 6			
rwzi Stein: voldoen aan KRW-eisen per 2021	€ 50	€ 64	€ 21	€ 19			
Bestuursrelevant Slib							
rwzi Susteren, ontwaterd slib - opslag	€ 0	€ 24	€ 20	€ 23			
Bestuursrelevant ICT							
Vervanging Centrale Computerapparatuur	€ 73	€ 425	€ 425	€ 368			
Bestuursrelevant Duurzaamheid							
Superlocal	€ 0	€ 223	€ 64	€ 64			
Superlocal subsidie	€ 0	€ -60	€ 0	€ 0			
Verduurzaming kantoorgebouw	€ 0	€ 3	€ 3	€ 3			
Verduurzaming kantoorgebouw (bijdrage)	€ 0	€ 0	€ -	€ 0			
Zonne-energie fase 2	€ 2.000	€ 1.812	€ 192	€ 188			
Zonne-energie fase 2 (bijdrage)	€ -	€ -	€ -	€ -			

Directierapportage 2023 - t/m MAART	Begroot oorspronk jaar 2023	Begroot actueel jaar 2023	Realisatie t/m mnd	Norm t/m mnd	verschil t/m mnd	Realisatie in Q1	Toelichting
Organisatie en middelen							
Organisatie: formatie							
- Bezetting - Begrote formatie WBL	229,0	229,0	218,2	229,0			Het niet volledig invullen van vacatures is mede een gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt.
- Wet Banenafpraak en Quotum arbeidsbeperkten (aantal fulltime fte)	6,3	6,3	2,65	6,3			WBL blijft actief inzetten op het behalen van het quotum Wet Banenafpraak. Er wordt ingezet op invulling via reguliere vacatures én er wordt individueel gekeken naar mogelijkheden voor mensen die bij WBL worden aangeboden. In Q1 2023 is contact gezocht met "Onbeperkt aan de slag". Deze organisatie biedt een platform waar meer dan 10.000 getalenteerde en gemotiveerde werkzoekende met een beperking zijn aangesloten. In Q2 2023 verkrijgen WBL en WL toegang tot dit platform. Daarnaast blijft WBL ook gebruik maken van het Werkgeversservicepunt (WSP). WSP richt zich meer op laag geschoolde, terwijl "Onbeperkt aan de slag" in hun database ook hoog opgeleide mensen aanbiedt. Door aan te sluiten bij "Onbeperkt aan de slag" verwacht WBL in 2025 70% van het Quotum, zijnde 6,3 banen van 25,5 uren per week, te behalen. Ultimo maart heeft WBL 4 mensen in het kader van de wet Banenafpraak te werk gesteld. Dit staat gelijk aan 3,6 banen.
Organisatie: ziekteverzuim							
- Verzuim-% totaal (t.o.v. Verbaannorm)	3,4%	3,4%	5,95%	3,4%			Het ziekteverzuim WBL bedraagt in Q1 2023 5,95%. In vergelijking met Q4 2022 is dit een lichte stijging die voornamelijk ontstaat door het langdurig verzuim. Wel is het verzuimcijfer bij WBL lager dan de Q4 verzuimpercentages industrie (6,6%) en openbaar bestuur (6,4%). De CBS Q1 verzuimpercentages zijn nog niet beschikbaar. Het totale ziekteverzuim is opgebouwd uit het kort verzuim 1,41%, het middellang verzuim 0,56% en het lang verzuim 3,98%. Een griepiepidemie in de eerste weken van dit jaar is voor een groot deel verantwoordelijk voor de stijging van het kort verzuim. Het langdurig verzuim is nagenoeg niet-werkgerelateerd verzuim. Met betrekking tot de langdurig zieken is elke casuïstiek goed in beeld bij de betreffende manager en heeft het ziekteverzuim de aandacht van het management.
Middelen: treasury en inkoop							
- voldoen aan kasgeldlimiet	ja	ja	ja	ja			
- tijdelijke kortlopende kasgeldleningen	0	0	0	0			
- rekeningcourantsaldo met Verdygo BV (x € 1.000)	=< € 600	=< € 750	€ 600	=< € 750			
- bedrag aan onrechtmatig verstrekte opdrachten (x € 1.000)	< € 979	< € 979	€ 93	< € 979			
- rechtmatige opdracht in % van de begroting	≥ 99%	≥ 99%	99,84%	≥ 99%			

S

Zuiveringsprestaties maart 2023 (gebaseerd op gecontroleerde gegevens t/m maart 2023)												
Rwzi	CZV	BZV	OB	P (fosfaat)			N (stikstof)			Toelichting / bijzonderheden	Prognose	
				zomer	winter	jaar	zomer	winter	jaar			
Boscherveld	100%	100%	100%	Geen seizoen streefwaarde	Geen seizoen streefwaarde		Geen seizoen streefwaarde	Geen seizoen streefwaarde		n.v.t.	n.v.t.	
Gennepe	100%	100%	100%	n.b.			n.b.			De rwzi heeft voor P voldaan aan de winternorm en aan het voortschrijdend jaargemiddelde. Aan de winternorm voor N is echter niet voldaan. Ook wordt voor N de norm voor het voortschrijdend jaargemiddelde overschreden sinds februari 2023. De overschrijding van de N-normen is gelegen in een procesverstoring door externe oorzaak. Door een externe oorzaak onderin de RWZI de afgelopen jaren vanaf sept/okt t/m april/mei hinder van NO3 pieken in het effluent. Dit wordt veroorzaakt door terugkerende lozingen van een nog onbekende (toxische) stof, die middels het effluent op de rwzi wordt ontvangen. De RWZI reageert correct, maar kan hierdoor soms moeilijk aan de winternorm voldoen. Vanaf oktober 2022 doet het fenomeen zich opnieuw voor. Het effect op de effluentkwaliteit was allereerst dermate groot en daarna dermate onregelmatig dat een patroon niet vastgesteld kon worden. Zodoende is het onderzoek van de aanvoerstrengen niet gestart. In januari is verkleuring van het effluent van de rwzi waargenomen. Op basis hiervan kon een verdachte aanvoerstreng geïdentificeerd worden. In het totale effluent van de rwzi zijn sinds januari sterk afwijkende concentraties van diverse stoffen aangetroffen. Op basis van deze informatie zijn er enkele mogelijke lozingsbronnen vastgesteld. Deze worden in samenwerking met WL nader onderzocht. Extra bemesting en monitoring van influent en diverse rioolgemalen wordt voortgezet.	Voorzetten van de bemonsteringen en analyses om o.b.v. de verkregen gegevens de mogelijke lozingsbron te achterhalen.	
Heugem	100%	100%	100%	n.b.			n.b.			De rwzi voldoet aan de winternorm voor P en N. Ook aan het voortschrijdend jaargemiddelde wordt voldaan voor zowel P als N. Eind november bleek de SVI te stijgen. Na microscopisch silbonderzoek en overleg is besloten om dosering in gang te zetten ter bestrijding van een draadvormende bacterie. Vanaf 22-12-2022 wordt er gedoseerd. Na een initiële sterke daling is de SVI weer langzaam gaan stijgen. Hierop is meermaals contact geweest met de leverancier en zijn extra onderzoeken uitgevoerd. Op advies van de leverancier is de dosering tijdelijk verhoogd. Eind februari is de SVI plots sterk gestegen van 175 naar 225 ml/g. Begin maart heeft de hoge SVI in combinatie met zware RWA-omstandigheden na een relatief lange droge periode geleid tot een tijdelijk verhoogd OB gehalte in het effluent. Daardoor is de SVI gedaald tot circa 125 ml/g. Tevens bleek het DS-gehalte kort daarna in twee dagen gestegen van het plancijfer van 4 g/l naar 5,5 g/l.	Er wordt verder onderzocht wat nog aanvullend kan worden gedaan om dit SVI probleem op te lossen.	
Hoensbroek	100%	100%	100%	n.b.			n.b.			n.v.t.	Aanvraag van een tijdelijk veruimd maatwerkvoorschrift is in voorbereiding en wacht op besluit directie WL/WBL i.z. visiedocument opgesteld door A. Vonken (WBL) en M. Franssen (WL). Afhankelijk van het besluit omtrent visiedocument, wordt een aanvraag veruimd maatwerkvoorschrift ingediend.	
Kerkrade	100%	100%	100%	n.b.			n.b.			In maart is de nabezinking tijdelijk hydraulisch niet correct belast als gevolg van een verstopping in het leidingwerk op de rwzi. De scheve verdeling heeft geleid tot waarneming van OB in effluent. De analysesresultaten zijn nog niet wijgegeven door het laboratorium.	n.v.t.	
Limme	100%	100%	100%	Geen seizoen streefwaarde	Geen seizoen streefwaarde		Geen seizoen streefwaarde	Geen seizoen streefwaarde		n.v.t.	n.v.t.	
Meijel	100%	100%	100%	n.b.			n.b.			n.v.t.	Aanvraag van een tijdelijk veruimd maatwerkvoorschrift is in voorbereiding en wacht op besluit directie WL/WBL i.z. visiedocument opgesteld door A. Vonken (WBL) en M. Franssen (WL). Afhankelijk van het besluit omtrent visiedocument, wordt een aanvraag veruimd maatwerkvoorschrift ingediend.	
Panheel	100%	100%	100%	n.b.			n.b.			n.v.t.	n.v.t.	
Rimburg	100%	100%	100%	n.b.			n.b.			n.v.t.	n.v.t.	
Roermond	100%	100%	98%	n.b.			n.b.			De rwzi heeft voldoet voor P zowel aan de winternorm als aan de norm voor het voortschrijdend jaargemiddelde. Voor N wordt niet voldaan aan de winternorm. Daarnaast wordt voor N het voortschrijdend jaargemiddelde continu overschreden. Beide als gevolg van de relatief hoge vracht zeer moeilijk verwijderbare stikstof in het effluent. De hoge stikstofvracht in het effluent is ook bij WL gemeld. WL heeft in samenwerking met sector S&I nader onderzoek naar de lozer verricht. Na vaststelling van de toezende partij is in een samenwerking van WL, de Provincie en WBL (Sector S&I) een onderzoek gestart m.b.t. het reduceren van de hoeveelheid geloosde stikstof en dus een verlag van de stikstofvracht in het effluent van de rwzi. Dit onderzoek is nog lopende. Tijdens het ambtelijk overleg heeft WL kenbaar gemaakt dat aanvraag tijdelijk veruimd maatwerkvoorschrift niet haalbaar is. Dit op basis van de doorlooptijd en hoogte van de voorgestelde veruiming. Omdat WL geen uitsluitel geeft over mogelijk handhavend optreden naar WBL, zal alsnog een tijdelijk veruiming worden aangevraagd.	Tijdens het ambtelijk overleg heeft WL kenbaar gemaakt dat aanvraag tijdelijk veruimd maatwerkvoorschrift niet haalbaar is, op basis van de doorlooptijd en hoogte van de voorgestelde veruiming. Omdat WL geen uitsluitel geeft over mogelijk handhavend optreden naar WBL zal als nog een tijdelijk veruiming worden aanvraagd.	
Simpelveld	100%	100%	100%	n.b.			n.b.			n.v.t.	Aanvraag van een tijdelijk veruimd maatwerkvoorschrift is in voorbereiding en wacht op besluit directie WL/WBL i.z. visiedocument opgesteld door A. Vonken (WBL) en M. Franssen (WL). Afhankelijk van het besluit omtrent visiedocument, wordt een aanvraag veruimd maatwerkvoorschrift ingediend.	

Rwzi	CZV	BZV	OB	P (fosfaat)			N (stikstof)			Toelichting / bijzonderheden	Prognose
				zomer	winter	jaar	zomer	winter	jaar		
Stein	100%	100%	100%	n.b.			n.b.			n.v.t.	
Susteren	100%	100%	100%	n.b.			n.b.			n.v.t.	Omdat de oorzaak voor de wisselende effluentkwaliteit nog niet gevonden is, en verder onderzoek behoorlijk wat capaciteit vraagt, wordt overwogen om verder onderzoek uit te besteden. Aanvullend onderzoek wordt echter tijdelijk uitgesteld, vanwege het uit bedrijf nemen van de SDI. Door de uitbedrijfname veranderen diverse interne processtromen op de locatie Susteren. Het onderzoek zal pas worden heruit nadat de nieuwe situatie stabiel is.
Venlo	100%	100%	100%	Geen seizoen streefwaarde	Geen seizoen streefwaarde		Geen seizoen streefwaarde	Geen seizoen streefwaarde		n.v.t.	
Venray	100%	100%	98%	n.b.			n.b.			n.v.t.	
Weert	100%	93%	98%	n.b.			n.b.		De rwzi niet voldaan aan de winternorm voor N. Het voortschrijdend jaargemiddelde voor N wordt continu overschreden. Reden voor de overschrijding van de N-norm is een combinatie van de influentbelasting incl. afwijkende lozingen. Onderzoek naar de influentbelasting i.s.m. WL, RUD en Gemeente loopt reeds langere tijd. Tevens onderzoekt RHDHV de mogelijkheden om de ontverpaccapiteit te verhogen. De rwzi heeft niet voldaan aan de winternorm voor P. Het voortschrijdende jaargemiddelde voor P wordt overschreden sinds januari 2023. Beide zijn het gevolg van meerdere lozingen met een negatieve impact op de P-verwijdering. De eerste lozingen wonden met name plaats in december 2022. Ook deze situatie maakt inmiddels deel uit van het onderzoek naar de influentbelasting i.s.m. WL, RUD en Gemeente. In januari 2023 leek het P-fenomeen te verdwijnen, maar op basis van reguliere influentmonsters blijkt dat lozingen zich ook hebben voorgedaan in februari en maart 2023. Toen waren onder andere de vrachten van P en CZV in het influent tot wel 3x hoger dan normaal. In februari gebeurde dat volledig tijdens DWA. En in maart gebeurde het tijdens een periode van DWA, die overging in RWA. Beide maanden worden momenteel nader onderzocht. Op basis van een eerste snelle analyse lijkt de combinatie van lozing plus RWA in maart geleid te hebben tot een nog grotere druk op het zuiveringsstelsel dan de lozing bij DWA in februari of op een reguliere RWA-dag. Dientengevolge zijn de effluentgehalten voor OB, CZV en BZV in maart verhoogd. Voor BZV waren de gehalten dermate hoog dat de effluentnorm 2x is overschreden.	n.v.t.	Aanvullend overlegt WBL met RWS of er een mogelijkheid is voor het aanvragen van een tijdelijke vermindering van het maatwerkvoorschrift voor de N-verwijdering. Opstellen van een plan van aanpak i.b.v. strengbemonstering i.s.m. met de Gemeente Weert en de RUD. Verder onderzoek naar N-problematiek i.s.m. RHDHV.
Wijre	100%	100%	96%	n.b.			n.b.		De rwzi voldoet aan de winternormen voor P en N. Ook aan het voortschrijdende jaargemiddelde voor P wordt voldaan. De norm voor het voortschrijdende jaargemiddelde voor N wordt tussentijds overschreden. Dat komt deels doordat de gemiddelden vanaf 01-04-2022 berekend worden, omdat op die datum de effluentnormen zijn aangescherpt. De bekende NO3-pieken door het lozingspatroon van de Brand zullen echter een issue blijven i.r.t. het voldoen aan de N-norm. Aan de norm voor het voortschrijdende jaargemiddelde wordt waarschijnlijk per 01-04-2023 niet voldaan. De BZV-norm is in december 2022 eenmalig overschreden. Dit als gevolg van een overdosering van C-bron tijdens een NO3 piek (d.d. 18-12-2022). In november bleek de SVI wederom te stijgen. Na onderzoek en overleg is besloten om wederom dosering in gang te zetten. Vanaf 08-12-2022 wordt er weer gedoseerd. Vanwege een goed effect op de SVI, is de dosering stapsgewijs afgebouwd vanaf week 2 2023. Op 15-02-2023 is de dosering gestopt. Op 26-09-2022 werd bekend dat De Brand een groot deel van haar productie gaat verplaatsen naar elders. Deze wijziging zal uiterlijk januari 2024 zijn afgerond of zoveel eerder als mogelijk. Er wordt onderzocht wat dit exact gaat betekenen voor het zuiveringsproces van de rwzi Wijre.	n.v.t.	Onderzoek naar de proces technische gevolgen van het besluit tot afschalen van de activiteiten door de Brand.

Alkortingen:	Gestelde normen CZV, BZV, OB :	Gestelde normen P (fosfaat) en N (stikstof)
CZV: Chemisch Zuurstof Verbruik BZV: Biochemisch Zuurstof Verbruik OB: Onopgeloste Bestanddelen RUD: Regionale Uitvoeringsdienst DWA: Droogweeraanvoer RWA: Regenweeraanvoer	<p>90% of meer van de metingen voldoen aan norm</p> <p>minder dan 90% van de metingen voldoen aan de norm</p> <p>gestelde overtreding door bevoegd gezag</p> <p>Het percentage betreft controlemetingen tijdens monsternamen die voldoen aan de norm.</p>	<p>Voor alle rwzi's zijn voortschrijdende jaargemiddelden gesteld. Voor een aantal rwzi's ook zomer- en winternormen.</p> <p>RWZI voldoet aan het voortschrijdende jaargemiddelde resp. gestelde seizoensnorm</p> <p>RWZI voldoet niet aan norm, maar zal wel het voortschrijdende jaargemiddelde resp. gestelde seizoensnorm halen</p> <p>RWZI voldoet niet aan norm en zal ook het voortschrijdende jaargemiddelde resp. gestelde seizoensnorm niet halen</p> <p>n.b. Geen analyse gegevens beschikbaar betreft zomerperiode (1 april tot 1 oktober)</p>

KRW Overzicht (1^e kwartaal 2023)

Limburgs effluentbeleid		Uitvoering maatregelen			Legenda toelichting	
RWZI	Uiterste datum gereed tussen 2013 en 2021 (originele datum)	Korte beschrijving maatregelen	Status: 1. In MJR opgenomen 2. In voorbereiding 3. In uitvoering 4. Gereed	Verwachte datum gereed (i.g.v. afwijking)	Afwijking t.o.v. datum gereed (tussentijds en aan het eind)	
Wijre	1-1-2027	Additionele nagesch. filtratie (t.b.v. N- en P-verw.)	2			zie toelichting
Hoensbroek	1-1-2027	Nageschakelde filtratie (t.b.v. N- en P-verwijdering)	2			zie toelichting
Meijel	1-1-2027	Nageschakelde filtratie (t.b.v. N- en P-verwijdering)	2			
Roermond	1-1-2027	Bronmaatregel (t.b.v. N-verwijdering)	2			zie toelichting
Susteren	1-1-2027	Nageschakelde filtratie (t.b.v. N- en P-verwijdering)	2			zie toelichting
Venray	1-1-2027	Nageschakelde filtratie (t.b.v. N-verwijdering)	2			
RIJKSLOZERS						
Weert	1-1-2027	Reductie pieklozingen en aanpassen biologie	2			zie toelichting

RWZI	Toelichting
Wijre	<p>Momenteel wordt de werking van de rwzi verstoord door een industriële lozing, waardoor optimalisatie van de zuiveringsprestaties voor de parameter Ntotaal en nabehandeling onvoldoende mogelijk is. Hierdoor is het niet mogelijk voor de rwzi Wijre aan de geldende Ntotaal norm te voldoen. Inmiddels is bekend dat door bedrijfsluiting de industriële lozing vanaf medio 2023 geleidelijk zal worden afgebouwd en uiterlijk in januari 2024 stopt. Het effect hiervan op de werking van de rwzi Wijre zal begin 2024 zichtbaar zijn. Naar verwachting zal de rwzi daardoor constanter en beter gaan presteren.</p> <p>Door afdeling VTH van WL is aangegeven dat het voor deze situatie niet mogelijk is om op ambtelijk niveau tijdelijk verruimd maatwerk toe te kennen. Als reden wordt aangegeven dat de effluentkwaliteitsnormen in het Limburgs Effluentbeleid op bestuurlijk niveau zijn vastgesteld. Aanpassing zou dan ook enkel op bestuurlijk niveau kunnen plaatsvinden.</p> <p>Het traject voor verruimd maatwerk zal vanuit strategisch niveau door zowel WBL alsook WL worden aangezet.</p>
Hoensbroek	<p>Met de huidige zuiveringsinstallatie kunnen de KRW-normen voor N en P van 2027 al grotendeels gerealiseerd worden. Om echter gegarandeerd aan de zomerstreefwaarden van 2027 te kunnen voldoen zou een effluentnabehandeling voor additionele N- en P-verwijdering gerealiseerd moeten worden. De doelmatigheid en proportionaliteit van deze normgerichte maatregel staat echter ter discussie in relatie tot de integrale opdracht en toekomstvisie waaraan WBL moet voldoen. WL en WBL hebben geconcludeerd dat een nieuwe benadering ('een systeemsproming') qua maatregelen/planvorming nodig is om de strategische doelen van WL en WBL te kunnen realiseren. Na een voorstudie in 2019 is in april 2021 i.s.m. Royal HaskoningDHV het onderzoek 'Systeemsproming Geleenbeek' gestart. Hierin wordt gezocht naar het meest doelmatige maatregelenpakket voor het verbeteren van de waterkwaliteit in de Geleenbeek. In 2022 en 2023 vindt nader onderzoek plaats (o.a. meetprogramma's en alternatieve maatregelen). In 2024 zal besluitvorming plaatsvinden of nabehandeling van effluent in Hoensbroek noodzakelijk is. Uitgangspunt blijft om conform maatwerkvoorschrift uiterlijk 01-10-2027 het effluent van de rwzi Hoensbroek aan de eisen van het Limburgs effluentbeleid te laten voldoen. In 2023 is WL ook gestart met een actualisatie van het Limburgs effluentbeleid. Dit kan mogelijk tot een aanscherping van de normen leiden.</p> <p>Door afdeling VTH van WL is aangegeven dat het voor deze situatie niet mogelijk is om op ambtelijk niveau tijdelijk verruimd maatwerk toe te kennen. Als reden wordt aangegeven dat de effluentkwaliteitsnormen in het Limburgs Effluentbeleid op bestuurlijk niveau zijn vastgesteld. Aanpassing zou dan ook enkel op bestuurlijk niveau kunnen plaatsvinden.</p> <p>Het traject voor tijdelijk verruimd maatwerk zal vanuit strategisch niveau door zowel WBL alsook WL worden aangezet.</p>
Meijel	<p>Om te kunnen voldoen aan de aangescherpte zomerstreefwaarde voor P van 1-4-2022 zijn nageschakelde zandfilters nodig. Vergelijkbaar met de situatie in Hoensbroek ('systeemsproming') zal ook hier gezocht worden naar een effectieker oplossing die integraal bijdraagt aan de doelstellingen. Uitwerking zal plaatsvinden nadat de pilot 'Systeemsproming Geleenbeek' afgerond is, naar verwachting in 2023. Besluitvorming Meijel zal plaatsvinden in 2024. Uitgangspunt blijft dat rwzi Meijel op 1-10-2027 voldoet aan de eisen van de KRW.</p> <p>Door afdeling VTH van WL is aangegeven dat voor de situatie in Roermond op ambtelijk niveau geen verruimd maatwerk kan worden afgegeven. Als reden wordt aangegeven dat de effluentkwaliteitsnormen in het Limburgs Effluentbeleid op bestuurlijk niveau zijn vastgesteld. Aanpassing zou dan ook enkel op bestuurlijk niveau kunnen plaatsvinden.</p> <p>Het traject voor verruimd maatwerk zal vanuit strategisch niveau door zowel WBL alsook WL worden aangezet.</p>
Roermond	<p>Het is voor de rwzi is het niet mogelijk om met de huidige influentsamenstelling de vergunde effluentkwaliteit te realiseren. Oorzaak is een versturende industriële lozing van slecht afbreekbare stikstofverbindingen. Een gezamenlijke bemonsterings- en analysecampagne om deze lozing nader te onderzoeken en oplossingsrichtingen te genereren wordt voorbereid. Doel is om deze bemonsterings- en analysecampagne te starten in Q2 2023. Het bedrijf onderzoekt parallel hieraan interne lozingsroutes en reductiemaatregelen. WL en WBL zijn in overleg met de betreffende lozer.</p> <p>Door afdeling VTH van WL is aangegeven dat het voor deze situatie niet mogelijk is om op ambtelijk niveau tijdelijk verruimd maatwerk toe te kennen. Als reden wordt aangegeven dat de effluentkwaliteitsnormen in het Limburgs Effluentbeleid op bestuurlijk niveau zijn vastgesteld. Aanpassing zou dan ook enkel op bestuurlijk niveau kunnen plaatsvinden.</p> <p>Het traject voor verruimd maatwerk zal vanuit strategisch niveau door zowel WBL alsook WL worden aangezet.</p>
Susteren	<p>Voor een gegarandeerde realisatie van de lage stikstofnorm van 2027 zijn KRW-maatregelen in de vorm van nageschakelde zandfiltratie noodzakelijk. Nut en noodzaak worden onderzocht in het onderzoek 'Systeemsproming Geleenbeek', maar in tegenstelling tot Hoensbroek lijken op Susteren maatregelen voor vergaande N en P verwijdering zondermeer noodzakelijk. Voor het project KRW Susteren is een melding ingediend om het project voor te bereiden voor opstart. Uitgangspunt blijft dat Susteren uiterlijk 1-10-2027 voldoet aan KRW-normen. Complicerende factor is dat er voor rwzi Susteren stapeling van doelen optreedt vanuit KRW, verwijdering van microverontreinigingen (hotspotanalyse en Limburgbrede monitoring) en EU richtlijn stedelijk afvalwater.</p> <p>De in 2022 aangescherpte zomerstreefwaarde voor Ntotaal is niet gerealiseerd. De realisatie van Ntotaal in effluent zijn vanaf 2021 verminderd zonder dat daar een eenduidige oorzaak voor is aan te wijzen. Onderzoek in Q1 en Q2 2023 moet uitwijzen wat de exacte oorzaak is en wat mogelijke oplossingen zijn. Een studie door ingenieursbureau SWECO wijst uit dat de rwzi Susteren bij de huidige belasting voldoende capaciteit heeft om de zomerstreefwaarde voor N van 2022 te realiseren. Momenteel vindt dan ook operationeel onderzoek plaats naar de oorzaak hiervan.</p> <p>Het sluiten van de slijdroger, en het wegvalen van de vuilast van de retourstroom naar de zuivering, zal een positief effect hebben op de werking van de rwzi en de gerealiseerde effluentkwaliteit.</p>
Weert	<p>De belasting van de rwzi Weert is op piekmomenten fors hoger dan het ontwerp dat in het verleden is gemaakt. Met als gevolg een verhoogde effluentkwaliteit. Hiermee wordt de KRW stikstof norm overschreden.</p> <p>Om dit onder controle te krijgen moet inzicht worden verkregen waar de pieklozingen door worden veroorzaakt en of deze zijn af te vlakken. Zodanig dat de huidige biologische capaciteit toereikend is om de gewenste effluentkwaliteit te borgen. O.a. influent management kan hieraan bijdragen. Overleg met bevoegd gezag (WL/RUD/Gemeente Weert) is opgestart. Monitoring influentkwaliteit met sensoren, planvorming is gereed en wordt in Q2 2023 aangeboden aan bevoegd gezag voor indirecte lozingen, in dit geval de gemeente Weert. Dit heeft vanwege complexiteit meer voorbereidingstijd nodig gehad dan eerst werd verwacht.</p> <p>Extern onderzoek naar mogelijkheden voor aanpassen en/of uitbreiding van (biologische) zuiveringscapaciteit als oplossing is uitgevoerd. Conceptrapport is besproken en aangepast. Definitief rapport volgt in Q2 2023.</p> <p>Traject voor aanvraag van tijdelijke vermindering voor de stikstofnorm bij Rijkswaterstaat is opgestart. In december '22 heeft Rijkswaterstaat per brief een waarschuwing gegeven voor overschrijding van de N norm in 2021. Deze waarschuwing, de aanvraag voor vermindering en hoe verder qua normstelling voor Ntotaal Weert zijn besproken tussen WBL en Rijkswaterstaat. Vanuit dit gesprek wordt Q2 2023 door WBL een aanvraag voor tijdelijke vermindering of gedoogbeschikking opgesteld.</p>

BIJLAGE 2: Brief Waterschap Limburg aanbieding Directierapportage Q1 2023

Waterschap Limburg

DB-vergadering: 26 juni 2023

Onderwerp: Directierapportage 1^e kwartaal 2023

Geacht Bestuur,

Op 26 juni is de Directierapportage 1^e kwartaal 2023 behandeld door het Dagelijks Bestuur van Waterschapsbedrijf Limburg. Hierbij sturen we u ter informatie de Directierapportage zoals die besloten is in het Dagelijks Bestuur.

Na behandeling en vaststelling door het Algemeen Bestuur 13-07-2023 is de Directierapportage 1^e kwartaal 2023 toegankelijk via de internetsite www.wbl.nl (zie over ons / bestuur/ vergaderstukken).

In bijgevoegde Directierapportage wordt het bestuur meegenomen in de stand van zaken per ultimo kwartaal, zowel qua prestaties, financiën, risico's en overige ontwikkelingen. Aan de hand van het dashboard worden indicatoren die van de vastgestelde marges afwijken, van de begrote of geraamde waarden, nader toegelicht.

Korte toelichting/samenvatting:

In bijgevoegde Directierapportage wordt het bestuur meegenomen in de stand van zaken per ultimo maart 2023, zowel qua strategische thema's, prestaties, financiën, risico's en overige ontwikkelingen. Aan de hand van het dashboard worden indicatoren die van de vastgestelde marges afwijken en/of van de begrote of geraamde waarden, nader toegelicht.

Grootste aandachtspunt in het 1^e kwartaal is nog steeds de aanhoudende onzekerheid betreffende de veranderende geopolitieke verhoudingen en de financiële gevolgen. De grondstof- en energieprijzen zijn nog steeds erg volatiel en moeilijk te voorspellen. Daarnaast blijft de beschikbare capaciteit in- en extern een punt van aandacht. WBL merkt dat er een grote vraag in de markt is en maar beperkt aantal aanbieders. Dit betekent dat er risico's zijn om werkzaamheden door marktpartijen uitgevoerd te krijgen. Ofschoon de risico's al zijn ingeperkt door het werken met raamovereenkomsten, kan niet worden uitgesloten dat projecten vertraging oplopen doordat er in de "uitvoeringsmarkt" onvoldoende capaciteit beschikbaar is. Dit heeft een prijsopdrijvend effect en kan dus ook incidenteel leiden tot vertragingen.

Prestaties

	Realisatie	Planning	Afwijking
Aantal rwzi's die voldoen aan norm Fosfaat-verwijdering (jaargemiddelde)	16	17	
Aantal rwzi's die voldoen aan norm Stikstof-verwijdering (jaargemiddelde)	13	17	
Aantal rwzi's die voldoen aan norm CZV (Chemisch Zuurstof Verbruik)	17	17	
Aantal rwzi's die voldoen aan norm BZV (Biochemisch Zuurstof Verbruik)	17	17	
Aantal rwzi's die voldoen aan norm OB (Onopgeloste Bestanddelen)	17	17	
Aantal door bevoegd gezag vastgestelde overtredingen	0	0	
Rwzi's die tijdig zijn aangepast en voldoen aan KRW normen	15	17	

Samengevat voldoen 13 van de 17 zuiveringsinstallaties (RWZI's) aan de vergunde lozingsnormen (jaargemiddelden). In vergelijking met de vorige kwartaalrapportage betekent dit een afname van één (RWZI

Gennep). Het aantal RWZI's dat tijdig is aangepast en voldoet aan KRW normen bedraagt 15 en dit is in lijn met de vorige kwartaalrapportage.

De zuiveringsresultaten ultimo maart 2023 zijn vergelijkbaar met de vorige kwartalen. De jaargemiddelde N normen worden nog steeds door RWZI Roermond, Weert en Wijlre overschreden. Aanvullend wordt ook in Gennep de jaargemiddelde N-norm overschreden. In Roermond is de veroorzaker en de oorzaak bekend. Hier is door de vergunningverlenende instantie ruimte geboden het probleem in 2 jaar op te lossen. Voor WBL betekent het dat het 2 jaar niet aan de normstelling zal voldoen. Gepast is dat WBL dan een tijdelijke bijstelling van de norm krijgt. Echter deze bijstelling is nog niet verleend. Bij Wijlre is bekend dat de Brand Bierbouwerij de veroorzaker is. Dit probleem zal in de loop van 2023-2024 oplossen omdat Brand Bierbouwerij haar productie terug gaat brengen van ongeveer 16.000 vervuilingseenheden (VE) naar 2.000 VE. Betreffende Weert is besloten naast de ambtelijke afstemming ook op bestuursniveau af te stemmen met de gemeente. Met betrekking tot Gennep wordt momenteel via plaatselijke bemonstering getracht de versturende lozer op te sporen.

In de uitgebreide toelichting en bijlagen worden de zuiveringsresultaten en de status van de KRW-maatregelen meer in detail beschreven.

Het langdurig relatief hoge ziekteverzuim in Nederland legt extra druk op de krappe arbeidsmarkt. In combinatie met de steeds ouder wordende beroepsbevolking is het nog belangrijker om werknemers inzetbaar te houden. Een aspect waar WBL continu aandacht voor had en heeft. Het ziekteverzuim WBL bedraagt ultimo maart 2023 5,95%. In vergelijking met Q4 2022 is dit een lichte stijging die voornamelijk ontstaat door het langdurig verzuim. Wel is het verzuimcijfer bij WBL lager dan de Q1 verzuimpercentages industrie (6,8%) en openbaar bestuur (6,6%).

In het 1e kwartaal 2023 hebben zich geen ernstige ongelukken voorgedaan.

Verder is ultimo maart 2023 voorzichtigheidshalve één inkoop als onrechtmatig beoordeeld. Per saldo is 99,84% rechtmatig wat nog steeds ruim binnen de geaccepteerde norm valt.

Financiën

De gerealiseerde investeringen tot en met maart 2023 bedragen € 4,4 miljoen en zijn daarmee in lijn met de begroting. Er is nog steeds sprake van schaarste in materialen, met lange levertijden tot gevolg en schaarste in beschikbare capaciteit in menskracht, zowel intern als bij externe leveranciers/aannemers. In de planning is hier rekening mee gehouden.

De exploitatiekosten zijn ultimo maart met een realisatie van afgerond € 22 miljoen bijna € 1 miljoen hoger dan de begroting. Deze overschrijding kan toegewezen worden aan hogere operationele bedrijfsvoeringskosten (€ 0,7 miljoen) en lagere baten (€ 0,3 miljoen). Zie paragraaf 2.1 voor een verdere toelichting.

In de hiernavolgende toelichting worden de benoemde onderwerpen nader uitgewerkt.

Uitgebreide toelichting op voorstel:

4.0 WBL Dashboard

1.1 Zuiveringsprestaties

WBL is verantwoordelijk voor het innemen, zuiveren en lozen van het Limburgse communale afvalwater op oppervlaktewater. Om de kwaliteit van het oppervlaktewater te borgen leggen de beheerders van deze wateren, zijnde Waterschap Limburg (WL) en Rijkswaterstaat (RWS), aan WBL normen voor de effluentkwaliteit op. Om de samenstelling van het te verwerken afvalwater te beheren vervult WL in samenwerking met WBL een adviserende rol op verzoek van de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) en gemeenten/provincie. De gemeente/provincie is verantwoordelijk voor het uitgeven en bewaken van de lozingsvergunningen.

Indien de gewenste effluentkwaliteit niet kan worden gerealiseerd als gevolg van de influent samenstelling, ontstaat een organisatorisch complexe situatie. WBL moet dan enerzijds met WL of RWS in overleg betreffende handhaving van de normen. Anderzijds moet WBL (in samenwerking met WL) in overleg met de RUD en gemeenten over bronaanpak van het probleem. Als gevolg van de verschillende taken en bevoegdheden van alle betrokken instanties is deze samenwerking te typeren als complex.

Daarom vindt op diverse organisatorische niveaus regelmatig met alle partijen overleg plaats over zowel de vormgeving van de samenwerking als de aanpak van de concrete problemen. Echter de verschillen in taken, bevoegdheden en belangen hebben op operationeel niveau een remmend effect op de voortgang van het concreet oplossen van een probleem. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de (on)mogelijkheden van instanties om middelen beschikbaar te stellen voor toezicht op en/of onderzoek naar lozers. Deze factoren beïnvloeden de voortgang van WBL gerelateerde onderzoeken/acties, met als gevolg dat diverse RWZI's niet kunnen voldoen aan de vergunde normen.

Bovenstaande heeft vooral impact op het functioneren van de volgende RWZI's: Weert, Roermond, Wijlre en Gennep. Bij alle 4 deze RWZI's, net als bij alle andere, heeft WBL geen mogelijkheden, lees bevoegdheden de grondoorzaak, de samenstelling van het influent aan te pakken, dan wel invloed op de samenstelling uit te oefenen. De normoverschrijdingen bij deze zuiveringen is de afgelopen jaren een terugkerend thema.

Terugkerend probleem hierbij blijven de verschillende belangen van de betrokken (handhavende) organisaties, waarbij invloed WBL op ambtelijk niveau beperkt is gebleken. De zuiveringsnormen worden steeds strenger, waardoor het bij steeds meer RWZI's lastiger wordt te voldoen aan de nieuwe normen. De verruimde maatwerkvoorschriften die ingediend zijn, zijn inmiddels afgewezen door bevoegde instanties of lijken weinig kans van slagen te hebben. De handhaving op overschrijdingen wordt ook steeds strenger, wat op RWZI Weert heeft geresulteerd in een last onder dwangsom vanuit RWS. Ook bij incidenten (lozingen) wordt steeds strenger gehandhaafd, waarbij vaker ook justitieel gekeken wordt naar deze voorvallen. De druk op WBL en medewerkers wordt daarmee steeds groter.

WL geeft enerzijds aan dat "het Limburgs Effluentbeleid als norm wordt gehanteerd" en is anderzijds ook betrokken bij onderzoek naar de nut/noodzaak van een norm voor P-totaal van 0,2 mg/l (systeemsprong). In dit kader is – onder regie van Strategie en Innovatie – het effluent van de rwzi's Susteren en Hoensbroek van april t/m september 2022 (de zomerperiode) om de dag bemonsterd en geanalyseerd door het laboratorium. Er wordt in de komende periode aanvullend bemonsterd (WBL en WL). Totdat er duidelijkheid is over het wel/niet van toepassing zijn van de aangescherpte norm en/of een verruimd maatwerkvoorschrift, worden met ingang van 1 april 2022 de nieuwe aangescherpte normen gehanteerd ten behoeve van de procesvoering.

Een alternatief voor de bronaanpak is het (grootschalig) aanpassen van de zuiveringen waar grote investeringen mee gepaard gaan. Deze investeringen bieden geen garanties voor de lange termijn. De kans is aanwezig dat op lange termijn de normering ook op andere afvalstoffen wordt aangescherpt (bijvoorbeeld medicijnresten en microplastics). Hier kan een RWZI ook na renovatie/uitbreiding opnieuw niet aan voldoen. Met andere woorden WBL kan alles bouwen, maar blijft achter de feiten aanlopen. Bronaanpak middels influent management is de meest duurzame oplossing. Deze taak ligt primair bij de gemeenten en RUD. Zoals eerder beschreven is hier de afgelopen jaren sprake van een moeizame samenwerking. Op ambtelijk niveau lijkt geen verdere bewegingsruimte meer te zijn.

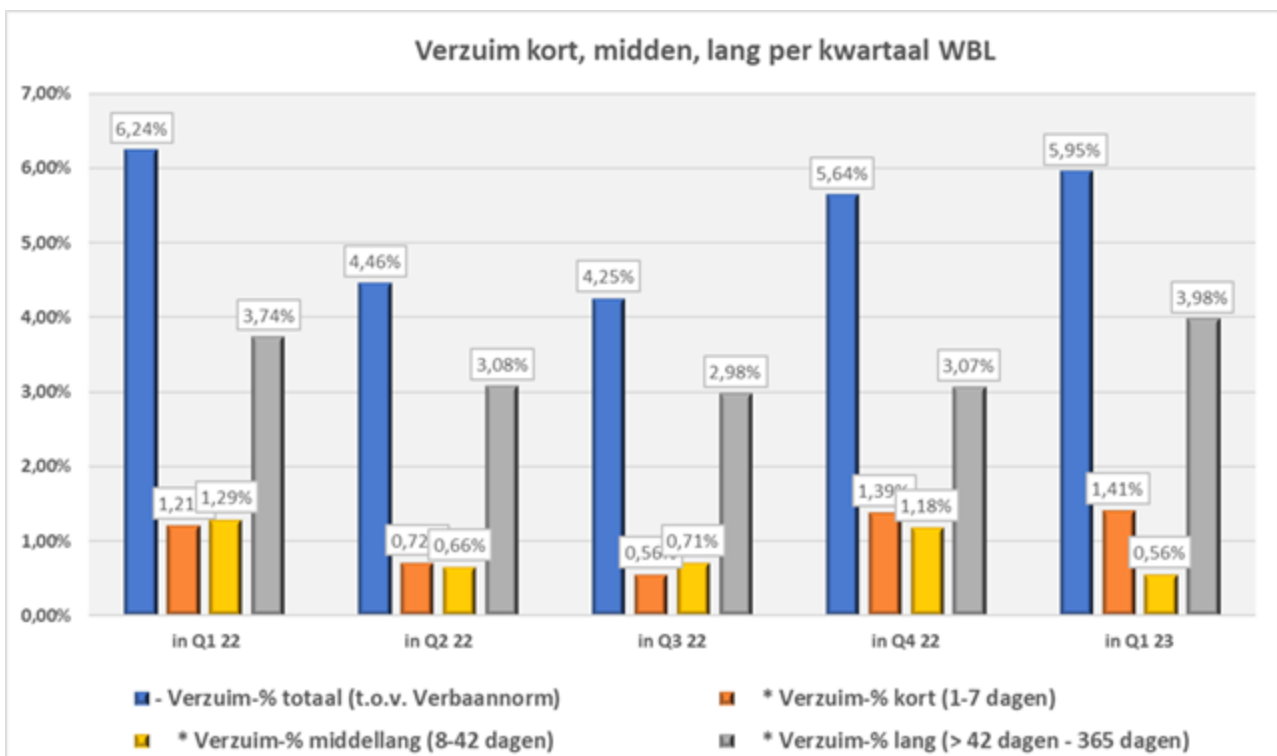
Doorgaan zoals de afgelopen jaren zal waarschijnlijk leiden tot dezelfde resultaten. Daarom is in de afgelopen jaren meermaals aangegeven, ook op papier, dat opschaling op directie/ bestuurlijk niveau noodzakelijk is richting onder andere gemeenten en RUD. Deze route is in enkele gevallen reeds ingezet, tot op heden met een beperkt resultaat.

De status en ondernomen acties per RWZI is op pagina 15 en 16 nader toegelicht.

1.2 Medewerkers

1.2.1 Ziekteverzuim ultimo maart 2023

	Realisatie	Planning	Afwijking
Ziekteverzuim	5,95%	3,40%	

Het ziekteverzuim WBL bedraagt in Q1 2023 5,95%. In vergelijking met Q4 2022 is dit een lichte stijging die voornamelijk ontstaat door het langdurig verzuim. Wel is het verzuimcijfer bij WBL lager dan de Q1 verzuimpercentages industrie (6,8%) en openbaar bestuur (6,6%).

Het totale ziekteverzuim is opgebouwd uit het kort verzuim 1,41%, het middellang verzuim 0,56% en het lang verzuim 3,98%. Een griep epidemie in de eerste weken van dit jaar is voor een groot deel verantwoordelijk voor de stijging van het kort verzuim.

Het langdurig verzuim is nagenoeg niet-werkgerelateerd verzuim. Met betrekking tot de langdurig zieken is elke casuïstiek goed in beeld bij de betreffende manager en heeft het ziekteverzuim de aandacht van het management.

1.2.2 Wet Banenafpraak en Quotum arbeidsbeperkten

(aantallen in fte)

	Realisatie Q1	Norm Q1 2023	Verschil	Norm 2023
Wet Banenafpraak	3,6	4,3	0,8	5,2

WBL blijft actief inzetten op het behalen van het quotum Wet Banenafpraak. Er wordt ingezet op invulling via reguliere vacatures én er wordt individueel gekeken naar mogelijkheden voor mensen die bij WBL worden aangeboden. In Q1 2023 is contact gezocht met “Onbeperkt aan de slag”. Deze organisatie biedt een platform waar meer dan 10.000 getalenteerde en gemotiveerde werkzoekende met een beperking zijn aangesloten. In Q2 2023 verkrijgen WBL en WL toegang tot dit platform. Daarnaast blijft WBL ook gebruik maken van het Werkgeversservicepunt (WSP). WSP richt zich meer op laag geschoolden, terwijl “Onbeperkt aan de slag” in hun database ook hoog opgeleide mensen aanbiedt. Door aan te sluiten bij “Onbeperkt aan de slag” verwacht WBL in 2025 70% van het Quotum, zijnde 6,3 banen van 25,5 uren per week, te behalen.

Ultimo maart heeft WBL 4 mensen in het kader van de Wet Banenafpraak te werk gesteld. Dit staat gelijk aan 3,6 banen.

1.2.3 Veiligheid

In het 1^e kwartaal 2023 heeft zich geen ernstig ongeval voorgedaan.

	Realisatie	Planning	Afwijking
Ernstige ongevallen (arbeidsinspectie)	0	0	

5.0 Financieel

2.1 Exploitatiekosten ultimo maart 2023

De exploitatiekosten zijn in het 1^e kwartaal met een realisatie van afgerond € 22 miljoen bijna € 1 miljoen hoger dan de begroting.

	Realisatie	Begroot	Afwijking
Totale lasten	23,18	22,49	-0,69
Totale baten	1,20	1,49	-0,29
Netto kosten (x € 1,0 mln.)	21,98	21,00	-0,98

Deze overschrijding kan toegewezen worden aan een overschrijding van de lasten (€ 0,7 miljoen) en een onderschrijding bij de baten (€ 0,3 miljoen). De grootste overschrijdingen worden veroorzaakt door de kostensoorten energiekosten (€ 340k) en onderhoud (€ 360k). Daarnaast laten verschillende andere kostensoorten diverse onder- en overschrijdingen zien.

De overschrijdingen met name energiekosten en kosten chemicaliën zijn het logische gevolg van de gestegen tarieven (zie ook winstwaarschuwing 2023 en MJR 2024). Deze posten zijn het gevolg van externe, niet beïnvloedbare effecten zoals eerder beschreven en opgenomen in de ontwerp MJR 2024-2033 en Begroting 2024.

De hoge energietarieven hebben er toe geleid dat de verwachte SDE subsidie over 2023 nihil is. Dit verklaart een deel (€ 155k) van de onderschrijding ultimo maart bij de baten. De resterende onderschrijding wordt verklaard door lagere opbrengsten klanten (na-ijlen facturatie). Hier is wel de verwachting dat realisatie conform begroting zal uitkomen.

Voor zover bekend zijn indertijd² prijseffecten meegenomen in de MJR 2023-2032 en Begroting 2023. Bijvoorbeeld stijging kosten slibverwerking en hogere kosten als gevolg van contractuele indexeringen. Echter na opmaak van de MJR is de inflatie nog verder toegenomen. In de paragraaf prognose/winstwaarschuwing 2023 wordt hier verder op ingegaan.

Kapitaallasten

De kapitaallasten zijn ultimo maart 2023 in lijn met de begroting. Het is wel de verwachting dat de kapitaallasten in 2023 lager en de rentekosten hoger (gestegen rentepercentages) dan gebudgetteerd zullen uitvallen. In de komende maanden moet duidelijk worden hoe groot deze verwachte onder- en overschrijdingen zullen zijn. De lagere reguliere afschrijvingskosten zijn het gevolg van een lager dan begroot gerealiseerd investeringsniveau in 2022. In 2022 is uiteindelijk € 29 miljoen geïnvesteerd waar in de begroting rekening was gehouden met € 45 miljoen. Hierdoor zijn de reguliere afschrijvingskosten lager uitgevallen dan begroot in 2022 en dit zal ook doorwerken in 2023. Ook de uitspraak inzake de SaaS projecten heeft een effect op de afschrijvingskosten. Hierdoor verschuift een aantal projecten van investering naar exploitatie.

Samenvattend kan gesteld worden dat, gecorrigeerd voor alle externe niet beïnvloedbare mee- en tegenvallers, de stuurbare (beïnvloedbare) reguliere bedrijfsvoering conform begroting is uitgekomen.

Slib

In de vorige directierapportage is gemeld dat technologisch onderzocht wordt waarom het ontwaterd slib in 2022 natter was dan geraamd. Echter, over heel 2022 was de afwijking minder dan 2%. Uit de terugkoppeling van de technologen blijkt dat de fluctuaties per kwartaal in de productie van droogstof, ontwaterd slib en ontwateringsresultaat binnen de normale bandbreedte van onze processen liggen. Geen verdere actie wordt noodzakelijk geacht.

Verder is in 2023 sprake van een sterk gewijzigde situatie ten opzichte van 2022. WBL is gestopt met het drogen van ontwaterd slib en laat het ontwaterd slib via meerdere routes extern verwerken. De slibgegevens van het eerste kwartaal zijn op dit moment beperkt inzichtelijk te maken. Dit is het gevolg van softwareproblemen bij de leverancier die de vrachtenregistratie van WBL verzorgt. Een deel van de vrachtenregistratie is via het systeem niet (goed) toegankelijk. Deze situatie is aangekaart bij de contractmanagers. Hierdoor is het niet mogelijk een correcte volume rapportage te draaien en kan ook geen juiste doorvertaling naar financiële cijfers gemaakt worden. Voor nu (1^e kwartaal) is een inschatting gemaakt op basis van historische cijfers, anders zou het lijken alsof WBL een budget onderschrijding heeft.

Als gevolg van opstartproblemen na het sluiten van de droger zijn in het 1^e kwartaal meer kosten gemaakt dan begroot. Het proces aandeelhouderschap SNB liep vertraging op waardoor slib tegen een hoger tarief afgezet moest worden. De doorlooptijd van de exportvergunningen zorgde er ook voor dat een deel van het slib in Friesland verwerkt moest worden.

De verwachting is wel dat, door gebruik te maken van de calamiteitenruimte bij SNB, een deel van de overschrijding ingelopen kan worden. WBL kan hierdoor in verhouding meer slib afzetten tegen een lager tarief. Het is op dit moment onduidelijk welk effect dit gaat hebben op de totale kosten.

Winstwaarschuwing 2023

In de vorige directierapportage is reeds een winstwaarschuwing afgegeven inzake de verwachte kostenoverschrijding in 2023. Voor een groot deel van deze posten is aanvullend budget gevraagd in de ontwerp MJR 2024-2033 en Begroting 2024. Deze posten zijn echter niet voorzien in het budget in 2023. Het betreft de volgende posten:

- Extra afzet ontwaterd slib + € 2,5 miljoen (gevolg van het besluit 5^e EU sanctiepakket)
- Chemicaliën + € 1,8 miljoen

² De MJR 2023-2033 en Begroting 2023 zijn opgesteld in Q1 2022

- Energiekosten + € 1,7 miljoen
- Effect CAO 2022/2023 + € 1,3 miljoen
- Wegvallen SDE subsidie + € 0,6 miljoen
- Analysekosten + € 0,1 miljoen (saldo kosten en opbrengsten)
- Brandstofprijzen transport + € 0,1 miljoen
- Reinigingskosten + € 0,1 miljoen
- Onderhoud + € 1,0 miljoen (als gevolg van bovengemiddeld hoge inflatie)
- Extra kosten droger PM De extra kosten als gevolg van het afschakelen van de slibdroger zijn nog onduidelijk.
- Indexeringen PM Bedrag is onduidelijk. Hier is deels rekening mee gehouden in de MJR 2023 maar dat lijkt onvoldoende dekkend.
- Afschrijvingen PM De afschrijvingskosten zullen in 2023 lager uitvallen dan begroot als gevolg van het lager dan geraamde gerealiseerde investeringsniveau 2022 en het verschuiven van SaaS projecten naar de reguliere exploitatie.

Deze posten met een totale waarde van ruim € 9,2 miljoen (+ PM) zijn wel opgenomen in de MJR 2024, maar niet in begroting 2023. Deze overschrijding is volledig toe te wijzen aan externe niet-beïnvloedbare factoren. De overige kosten blijven naar verwachting binnen de afgesproken kaders.

In de ontwerp MJR 2023-2032 en Begroting 2023 is rekening gehouden met prijsstijgingen die hoger zijn dan de inflatie. WBL moet echter constateren dat in sommige gevallen de stijgingen nog hoger zijn dan verwacht. Dit is het gevolg van de oorlog in de Oekraïne. Daarnaast is de verwachting dat het innovatiebudget in 2023 volledig benut gaat worden.

2.2 Rechtmatige inkoop

Ultimo maart 2023 is voorzichtigheidshalve de inkoop bij één leverancier als onrechtmatig beoordeeld.

BDO heeft de aanbesteding van Centraal Beheer ad € 92.794 (excl. BTW) als onrechtmatig aangemerkt. Echter, de tussenpersoon verzekeren van WBL betwist dit. De inkoop bij Centraal Beheer is in hun ogen niet onrechtmatig, omdat WBL meerdere verzekeringen afneemt die niet homogeen zijn. Dit wordt binnenkort met BDO besproken.

Per saldo is 99,84% rechtmatig. De onrechtmatige inkoop wordt in 2023 opnieuw aanbesteed.

	Realisatie	Planning	Afwijking
Rechtmatige inkoop	99,84%	≥ 99%	

6.0 Investerings

Investeringsprogramma: realisatie tot en met het 1^e kwartaal 2023.

Het gerealiseerde investeringsbudget ultimo maart 2023 bedraagt € 4,4 miljoen en is daarmee afgerond 8% (€ 0,3 miljoen) hoger dan gepland.

	Realisatie	Begroot	Afwijking
Investeringsuitgaven (x € 1.000)	4.390	4.073	

De overschrijding van € 0,3 miljoen wordt verklaard door een tweetal niet bestuursrelevante projecten. Het leidingproject Heibloem – Roggel laat een overschrijding zien van € 172k. Dit is het gevolg van een factuur die eerder dan verwacht is gekomen. De renovatie van gemaal Heythuysen heeft ultimo maart een overschrijding van € 102k. Hier is de oorzaak een termijn die eerder is betaald dan geprognosticeerd.

Ook nu zorgt de huidige situatie in de economie nog voor onzekerheden qua prijs, levering en levertijden van benodigde capaciteit en materialen voor de uitvoering van projecten. Daar waar dit leidt tot belemmeringen

om projecten uit te voeren, wordt bekeken of voor 2024 geplande projecten eventueel naar 2023 kunnen worden overgeheveld ter uitvoering.

Daarbij wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met eerdere prioriteringen. Als gevolg van de genoemde onzekerheden is het moeilijke een accurate investeringsprognose af te geven voor 2023. Vooral nog laat de meest recente prognose zien dat het kader van € 40 miljoen realistisch is.

In bijlage 1 (Dashboard Directierapportage) zijn alle indicatoren opgenomen en waar nodig verder toegelicht.

Strategische doelen in relatie tot:

- Schoon en ecologisch gezond water:
- Vergroten duurzaamheid:
- Vergroten maatschappelijke waarde:

De Directierapportage rapporteert over behaalde resultaten op de strategische doelen (zie o.a. het dashboard Strategische thema's en het dashboard Directierapportage).

Organisatie:

Niet van toepassing

Ondernemingsraad:

Niet van toepassing

Juridische aspecten:

De navolgende, nagenoeg alle oudere, juridische kwesties zijn onderhanden:

- WBL heeft in 2018 een vordering/schadeclaim ingediend op een failliete leverancier. De curator van deze partij betwist de vordering en heeft gesteld dat de leverancier nog een vordering heeft op WBL. Dit laatste wordt weer betwist door WBL. De betreffende vordering is echter door de partij verpand aan haar kredietgever. Als gevolg van het faillissement is de curator namens de kredietgever uitstaande vorderingen aan het incasseren. Sinds november 2019 blijft een reactie van de curator betreffende de vordering uit. Dit is de huidige status quo. Aangezien het de verwachting is dat beide vorderingen niet geëffectueerd kunnen worden, zijn beide vorderingen niet opgenomen in het resultaat;
- Een oud-medewerker betwist het van rechtswege beëindigen van een tijdelijke aanstelling en heeft in 2020 een arbeidsgerechtelijke procedure gestart. De rechter heeft WBL in 2021 in het gelijk gesteld, maar de oud-medewerker heeft beroep aangetekend. Onduidelijk is wanneer de rechtbank het beroep in behandeling zal nemen;
- Een traject waarbij WBL tegen een in augustus 2020 opgelegde last onder dwangsom in beroep is gegaan. Het bevoegd gezag heeft een verweerschrift ingediend tegen het door WBL ingestelde beroep bij de Rechtbank. WBL is in afwachting van een zittingsdatum. In april 2021 hebben enkele effluentnormoverschrijdingen plaatsgevonden die volgens voormeld bevoegd gezag het opleggen van een invorderingsbeschikking voor een bedrag van € 15k aan verbeurde dwangsommen rechtvaardigen. Het bevoegd gezag heeft de invorderingsbeschikking opgelegd. Met bevoegd gezag is afgesproken is dat zij pas tot inning overgaan nadat zij in bodemprocedure in het gelijk zijn gesteld;
- Mogelijke aansprakelijkstelling door contractpartij wegens fouten van opdrachtnemer (transportbedrijf) van WBL waardoor betreffende contractpartij stelt schade te hebben geleden. Formeel heeft de aansprakelijkstelling nog niet plaatsgevonden. Mocht dit wel plaatsvinden, zal het transportbedrijf door WBL worden aangesproken;

- Er heeft zich een incident voorgedaan gerelateerd aan een overstort bij rwzi Simpelveld, februari dit jaar, maar pas eind juni is dit aan WBL kenbaar gemaakt door de politie. De politie onderzoekt de case en gaat getuige horen.
Of dit tot vervolging door het Openbaar Ministerie gaat leiden, is nog niet bekend. Het bevoegd gezag heeft wel een voornemen last onder dwangsom opgelegd. WBL heeft in het 3^e kwartaal haar zienswijze ingediend bij het bevoegd gezag. Onlangs heeft de hoorzitting bij de Bezwarencommissie plaatsgevonden. Die procedure is gedurende 3 maanden geschorst teneinde een regeling te beproeven.
- Mogelijke claim van een korrelafnemer in verband met het stoppen van leveringen. Dit betreft het beëindigen van de overeenkomst met korrelafnemer. Reden is stopzetten slibdroger vanaf januari 2023. Daardoor zullen de overeengekomen hoeveelheden slibgranulaat door WBL niet worden geleverd. Korrelafnemer heeft middels brief aangegeven significante schade te hebben geleden en over financiële genoegdoening te willen praten. Risico van schadevergoeding is bekend en besproken binnen het AB van WBL. Een gesprek met korrelafnemer hierover zal volgen. De claim (inschatting) is opgenomen in het resultaat 2022.

Door WBL opgelegde claim.

- Boete niet halen opbrengstgarantie leverancier zonnepanelen. Deze leverancier heeft over het jaar 2021 niet aan de aanvullende opbrengstgarantie zonnepanelen voldaan. Om die reden is een boete opgelegd. De boete wordt betwist door voormelde leverancier. Partijen zijn in overleg over de verschuldigheid van die boete en de hoogte daarvan.

Risico's:

Conform de wettelijke kaders heeft WBL een risicomanagementbeleid, een risicomatrix met risicogebeurtenissen waarvan het financiële restrisico op de balans als een reserve wordt aangehouden (weerstandvermogen). De hoogte van de risico-reserve bij aanvang boekjaar 2023 bedroeg € 0.

Conform het besluit van het AB 18-09-2019 Kadernota Risicomanagement zal ieder kwartaal een actualisatie van de opgenomen risico's in de risicomatrix expliciet worden behandeld als onderdeel van de Directierapportage.

In 2023 hebben de navolgende risicogebeurtenissen, die deel uit maken van de WBL-risicomatrix, zich voorgedaan:

- Het stagneren van de afzet van reststoffen, in relatie tot de slibproblematiek, heeft zich ook in 2023 voortgezet. Dit is een risicogebeurtenis die zich sinds 2018 structureel voordoet;
- Onverwachte en onvoorziene stijging van prijzen;
- Geopolitieke omstandigheden en hieraan gerelateerde financiële gevolgen (energietarieven).

Bijlagen:

Bijlage 1: Dashboard Directierapportage 1^e kwartaal 2023

Bijlage 1: Dashboard Directierapportage 1^e kwartaal 2023

DASHBOARD DIRECTIERAPPORTAGE (DIRAP): KWARTAAL

Q1 - 2023

Volgens afspraak met het dagelijks bestuur verantwoorden we de strategische thema's op doelniveau in de directierapportage. Deze doelen komen

Groen: doel wordt gehaald

Oranje: waarschuwing dat doel mogelijk niet wordt gehaald, acties opgepakt om groen te worden

Rood: stevige reden aan te nemen dat doel niet wordt gehaald en er nog geen oplossing in zicht is

SCHOON EN ECOLOGISCHE GEZOND WATER	Planning doel	Tactisch We behalen de planning voor komend jaar	Strategisch We behalen het doel op het afgesproken moment
Voldoen aan de Kader Richtlijn Water (KRW) Alle RWZIs voldoen aan LEB/afspraken	2027	10	17
Verwijderen medicijnresten, micro's en overige stoffen (MMO) 70% verwijdering van 7 van de 11 gidsstoffen op hotspot RWZIs	2027	Bepaling hotspot locaties (2023)	70%
Voldoen voor 100% aan afnameafspraken Gemeenten met afnameafspraken en uitgevoerde maatregelen	2027	1	31
Andere toepassingen voor gezuiverd water Volume of percentage anders toegepast dan op oppervlaktewater	2025	In ontwikkeling (2023)	In ontwikkeling (2023)
Managen influent met bronaanpak Alle versturende lozingen aangepakt	2027	In ontwikkeling (2023)	In ontwikkeling (2023)

TOELICHTING OP ORANJE OF RODE ARCKERING:

@ 3. Afnameafspraken: Tactisch: Projectplanning blijft onder druk. Medio 2024 afspraken gereed, enkele voorwaardelijk. Medio 2025 alle afspraken definitief.

Strategisch: Spanningsveld tijdige realisatie van alle maatregelen. Prognose maatregelen is ingebracht in forecast MIP, sturen op investeringen en uitvoeringscapaciteit. Raamcontractanten w orden vroeg in proces betrokken. Toepassen Verdygo-bouw filosofie bij gemealrenovaties w ordt uitgewerkt.

VERGROTEN DUURZAAMHEID	Planning	Tactisch We behalen de planning voor komend jaar	Strategisch We behalen het doel op het afgesproken moment
Energieneutraliteit 100% energieneutraal	2025	50%	100%
Klimaatneutraliteit 100% klimaatneutraal	2050	CO2-prestatieladder (2023)	100%
Klimaatbestendig 100% klimaatbestendig	2030	Geïntegreerd in Assetbase op orde	100%
Circulariteit 100% circulair	2050	Vanaf 2023 100% circulair uitvragen	100%
Biodiversiteit en ecosysteemdiensten stabiel of toename 100% t.o.v. referentie (=directe omgeving)	2030	In ontwikkeling (2023)	In ontwikkeling (2023)
Minimaliseren emissies 100% geminimaliseerd (nog ter discussie)	2030	In ontwikkeling (2023)	In ontwikkeling (2023)
Vergroten sociale duurzaamheid Voldoen aan MV-ambitieniveau 2	2025	In ontwikkeling (2023)	In ontwikkeling (2023)

TOELICHTING OP ORANJE OF RODE ARCKERING:

@ 1 energieneutraliteit strategisch: door lange doorlooptijden van onderzoeken en projecten met externen op terrein van derden en door netcongestie (electriciteitsnet te vol) is 2025 niet haalbaar. Tijdens themasessie juli 2022 is het AB medegedeeld dit de haalbaarheid in de periode 2030 tot 2035 realistischer is.

VERGROTEN MAATSCHAPPELIJKE WAARDE	Planning	Tactisch We behalen de planning voor komend jaar	Strategisch We behalen het doel op het afgesproken moment
Waarde naar buiten brengen NPS-score klanttevredenheid > 30 en respons > 90%	2025	> 10, 65%	> 30, 95%

TOELICHTING OP ORANJE OF RODE ARCKERING:

Klanttevredenheidsmeting 2022: Respons 51% ondervraagden, 84% gemeenten, NPS gedaald van 10 naar -3, tevredenheid gestegen van 7,9 naar 8,1. Volgens de contactpersonen van de gemeenten kan de dienstverlening verder w orden verbeterd door te w erken aan de bereikbaarheid van de contactpersonen en de mate w waarin gemaakte afspraken w orden nagekomen.

Directierapportage 2023 - t/m MAART	Begroot oorspronk jaar 2023	Begroot actueel jaar 2023	Realisatie t/m mnd	Norm t/m mnd	verschil t/m mnd	Realisatie in Q1	Toelichting
Schoon en ecologisch gezond water							
Zuiveren: werking rwzi's getoetst aan norm							
- aantal rwzi's die voldoen aan norm Fosfaat-verwijdering (jaargemiddelde)	17	17	16	17			Zie specificatie zuiveringsprestaties
- aantal rwzi's die voldoen aan norm Stikstof-verwijdering (jaargemiddelde)	17	17	13	17			Zie specificatie zuiveringsprestaties
- aantal rwzi's die voldoen aan norm CZV (Chemisch Zuurstof Verbruik)	17	17	17	17			
- aantal rwzi's die voldoen aan norm BZV (Biochemisch Zuurstof Verbruik)	17	17	17	17			
- aantal rwzi's die voldoen aan norm OB (Onopgeloste Bestanddelen)	17	17	17	17			
- door bevoegd gezag vastgestelde overtreding CZV, BZV, OB	0	0	0	0			
- aantal rwzi's die voldoen aan KRW normen	17	17	15	17			Zie specificatie KRW toelichting
Zuiveren: rendementen							
- Fosfaat-verwijdering (alleen ter registratie)	> 75%	> 75%	83,8%	> 75%			
- Stikstof-verwijdering (alleen ter registratie)	> 75%	> 75%	76,4%	> 75%			
Vergroten duurzaamheid							
- duurzame inkoop WBL-breed	100%	100%	100%	100%			
Duurzaam: hergebruik grondstoffen							
- ontwaterd slib extern verwerkt	99.000	99.000	n.b.	24.750			Data niet beschikbaar vanwege storing geautomatiseerde slibregistratie.

Directierapportage 2023 - t/m MAART	Begroot oorspronk jaar 2023	Begroot actueel jaar 2023	Realisatie t/m mnd	Norm t/m mnd	verschil t/m mnd	Realisatie in Q1	Toelichting
Vergroten maatschappelijke waarde							
Maatschappelijke waarde: samenwerking							
- onderhoud IBA's (aantal gemeenten)	23	23	23	23			
- beheer/onderhoud gemalen (aantal gemeenten)	11	11	11	11			
- meten, monitoren, rekenen (aantal gemeenten)	12	13	14	14			
- adviestrajecten (aantal gemeenten)	13	13	12	12			
Maatschappelijke waarde: netto kosten WBL							
EXPLOITATIE-KOSTEN (bedragen x € 1.000)							
Totaal kapitaallasten	€ 30.701	€ 30.701	€ 6.845	€ 6.845			
Totaal personeelkosten	€ 23.051	€ 23.051	€ 5.668	€ 5.737			
Totaal goederen en diensten van derden	€ 43.724	€ 43.682	€ 10.648	€ 9.888	760		De overschrijdingen met name energiekosten en kosten chemicaliën zijn het logische gevolg van de gestegen tarieven.
Totaal bijdragen aan derden	€ 75	€ 75	€ 18	€ 19			
Onvoorzien	€ 392	€ 392	€ -	€ -			
Totaal LASTEN	€ 97.942	€ 97.900	€ 23.180	€ 22.488			
Eigen BATEN	€ -5.945	€ -5.903	€ -1.198	€ -1.492			De hoge energietarieven hebben er toe geleid dat de verwachte SDE subsidie over 2023 nihil is. Dit verklaart een deel (€ 155k) van de onderschrijding ultimo maart bij de baten. De resterende onderschrijding wordt verklaard door lagere opbrengsten klanten (na-ijlen facturatie).
NETTO KOSTEN exploitatie WBL-totaal (x 1.000)	€ 91.997	€ 91.997	€ 21.981	€ 20.997			
Bijdrage waterschap Limburg (x 1.000)	€ 91.997	€ 91.997	€ 22.999	€ 22.999			
NETTO Resultaat WBL-totaal (x 1.000)	€ -	€ -	€ 1.018	€ 2.003			

Directierapportage 2023 - t/m MAART	Begroot oorspronk jaar 2023	Begroot actueel jaar 2023	Realisatie t/m mnd	Norm t/m mnd	verschil t/m mnd	Realisatie in Q1	Toelichting
INVESTERINGSUITGAVEN totaal WBL (x 1.000)	€ 40.000	€ 40.000	€ 4.390	€ 4.073			
Uitvoering projecten regulier	€ 30.028	€ 28.597	€ 2.066	€ 1.774			
Uitvoering projecten bestuursrelevant	€ 9.972	€ 11.403	€ 2.324	€ 2.299			
Assetbase op orde							
Asset base	€ 2.500	€ -	€ -	€ -			
Asset base op orde rioolgemalen + rwzi	€ 0	€ 978	€ 123	€ 145			
Assetbase op orde transportleidingen	€ 0	€ 3.966	€ 723	€ 747			
Inline inspectie Grubbenvorst-Horst	€ 0	€ 12	€ 12	€ 10			
Bestuursrelevant Transport							
leiding Simpelveld-Wijlre	€ 400	€ 489	€ 5	€ 3			
Westelijke Mijnstreek Transportsysteem	€ 0	€ 226	€ 226	€ 233			
vervangen Munstergeleen-Geleen	€ 0	€ 123	€ 193	€ 192			
Bestuursrelevant Zuiveren							
Chemicaliëntanks aanpassen c.f.eisen	€ 0	€ 2.777	€ 297	€ 295			
rwzi Weert: KRW maatregelen	€ 0	€ 3	€ 2	€ 3			
rwzi Panheel: voldoen aan KRW-eisen per 2021	€ 500	€ 503	€ 18	€ 6			
rwzi Stein: voldoen aan KRW-eisen per 2021	€ 50	€ 64	€ 21	€ 19			
Bestuursrelevant Slib							
rwzi Susteren, ontwaterd slib - opslag	€ 0	€ 24	€ 20	€ 23			
Bestuursrelevant ICT							
Vervanging Centrale Computerapparatuur	€ 73	€ 425	€ 425	€ 368			
Bestuursrelevant Duurzaamheid							
Superlocal	€ 0	€ 223	€ 64	€ 64			
Superlocal subsidie	€ 0	€ -60	€ 0	€ 0			
Verduurzaming kantoorgebouw	€ 0	€ 3	€ 3	€ 3			
Verduurzaming kantoorgebouw (bijdrage)	€ 0	€ 0	€ -	€ 0			
Zonne-energie fase 2	€ 2.000	€ 1.812	€ 192	€ 188			
Zonne-energie fase 2 (bijdrage)	€ -	€ -	€ -	€ -			

Directierapportage 2023 - t/m MAART	Begroot oorspronk jaar 2023	Begroot actueel jaar 2023	Realisatie t/m mnd	Norm t/m mnd	verschil t/m mnd	Realisatie in Q1	Toelichting
Organisatie en middelen							
Organisatie: formatie							
- Bezetting - Begrote formatie WBL	229,0	229,0	218,2	229,0			Het niet volledig invullen van vacatures is mede een gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt.
- Wet Banenafpraak en Quotum arbeidsbeperkten (aantal fulltime fte)	6,3	6,3	2,65	6,3			WBL blijft actief inzetten op het behalen van het quotum Wet Banenafpraak. Er wordt ingezet op invulling via reguliere vacatures én er wordt individueel gekeken naar mogelijkheden voor mensen die bij WBL worden aangeboden. In Q1 2023 is contact gezocht met "Onbeperkt aan de slag". Deze organisatie biedt een platform waar meer dan 10.000 getalenteerde en gemotiveerde werkzoekende met een beperking zijn aangesloten. In Q2 2023 verkrijgen WBL en WL toegang tot dit platform. Daarnaast blijft WBL ook gebruik maken van het Werkgeversservicepunt (WSP). WSP richt zich meer op laag geschoolde, terwijl "Onbeperkt aan de slag" in hun database ook hoog opgeleide mensen aanbiedt. Door aan te sluiten bij "Onbeperkt aan de slag" verwacht WBL in 2025 70% van het Quotum, zijnde 6,3 banen van 25,5 uren per week, te behalen. Ultimo maart heeft WBL 4 mensen in het kader van de wet Banenafpraak te werk gesteld. Dit staat gelijk aan 3,6 banen.
Organisatie: ziekteverzuim							
- Verzuim-% totaal (t.o.v. Verbaannorm)	3,4%	3,4%	5,95%	3,4%			Het ziekteverzuim WBL bedraagt in Q1 2023 5,95%. In vergelijking met Q4 2022 is dit een lichte stijging die voornamelijk ontstaat door het langdurig verzuim. Wel is het verzuimcijfer bij WBL lager dan de Q4 verzuimpercentages industrie (6,6%) en openbaar bestuur (6,4%). De CBS Q1 verzuimpercentages zijn nog niet beschikbaar. Het totale ziekteverzuim is opgebouwd uit het kort verzuim 1,41%, het middellang verzuim 0,56% en het lang verzuim 3,98%. Een griepiepidemie in de eerste weken van dit jaar is voor een groot deel verantwoordelijk voor de stijging van het kort verzuim. Het langdurig verzuim is nagenoeg niet-werkgerelateerd verzuim. Met betrekking tot de langdurig zieken is elke casuïstiek goed in beeld bij de betreffende manager en heeft het ziekteverzuim de aandacht van het management.
Middelen: treasury en inkoop							
- voldoen aan kasgeldlimiet	ja	ja	ja	ja			
- tijdelijke kortlopende kasgeldleningen	0	0	0	0			
- rekeningcourantsaldo met Verdygo BV (x € 1.000)	=< € 600	=< € 750	€ 600	=< € 750			
- bedrag aan onrechtmatig verstrekte opdrachten (x € 1.000)	< € 979	< € 979	€ 93	< € 979			
- rechtmatige opdracht in % van de begroting	≥ 99%	≥ 99%	99,84%	≥ 99%			

S

Zuiveringsprestaties maart 2023 (gebaseerd op gecontroleerde gegevens t/m maart 2023)												
Rwzi	CZV	BZV	OB	P (fosfaat)			N (stikstof)			Toelichting / bijzonderheden	Prognose	
				zomer	winter	jaar	zomer	winter	jaar			
Boscherveld	100%	100%	100%	Geen seizoen streefwaarde	Geen seizoen streefwaarde		Geen seizoen streefwaarde	Geen seizoen streefwaarde		n.v.t.	n.v.t.	
Genneep	100%	100%	100%	n.b.			n.b.			De rwzi heeft voor P voldaan aan de winternorm en aan het voortschrijdend jaargemiddelde. Aan de winternorm voor N is echter niet voldaan. Ook wordt voor N de norm voor het voortschrijdend jaargemiddelde overschreden sinds februari 2023. De overschrijding van de N-normen is gelegen in een procesverstoring door externe oorzaak. Door een externe oorzaak onderin de RWZI de afgelopen jaren vanaf sept/okt t/m april/mei hinder van NO3 pieken in het effluent. Dit wordt veroorzaakt door terugkerende lozingen van een nog onbekende (toxische) stof, die middels het influent op de rwzi wordt ontvangen. De RWZI reageert correct, maar kan hierdoor soms moeilijk aan de winternorm voldoen. Vanaf oktober 2022 doet het fenomeen zich opnieuw voor. Het effect op de effluentkwaliteit was allereerst dermate groot en daarna dermate onregelmatig dat een patroon niet vastgesteld kon worden. Zodoende is het onderzoek van de aanvoerstrengen niet gestart. In januari is verkleuring van het influent van de rwzi waargenomen. Op basis hiervan kon een verdachte aanvoerstreng geïdentificeerd worden. In het totale influent van de rwzi zijn sinds januari sterk afwijkende concentraties van diverse stoffen aangetroffen. Op basis van deze informatie zijn er enkele mogelijke lozingsbronnen vastgesteld. Deze worden in samenwerking met WL nader onderzocht. Extra bemesting en monitoring van influent en diverse rioelgemalen wordt voortgezet.	Voorzetten van de bemonsteringen en analyses om o.b.v. de verkregen gegevens de mogelijke lozingsbron te achterhalen.	
Heugem	100%	100%	100%	n.b.			n.b.			De rwzi voldoet aan de winternormen voor P en N. Ook aan het voortschrijdend jaargemiddelde wordt voldaan voor zowel P als N. Eind november bleek de SVI te stijgen. Na microscopisch silbonderzoek en overleg is besloten om dosering in gang te zetten ter bestrijding van een draadvormende bacterie. Vanaf 22-12-2022 wordt er gedoseerd. Na een initiële sterke daling is de SVI weer langzaam gaan stijgen. Hierop is meermaals contact geweest met de leverancier en zijn extra onderzoeken uitgevoerd. Op advies van de leverancier is de dosering tijdelijk verhoogd. Eind februari is de SVI plots sterk gestegen van 175 naar 225 ml/g. Begin maart heeft de hoge SVI in combinatie met zware RWA-omstandigheden na een relatief lange droge periode geleid tot een tijdelijk verhoogd OB gehalte in het effluent. Daardoor is de SVI gedaald tot circa 125 ml/g. Tevens bleek het DS-gehalte kort daarna in twee dagen gestegen van het plancijfer van 4 g/l naar 5,5 g/l.	Er wordt verder onderzocht wat nog aanvullend kan worden gedaan om dit SVI probleem op te lossen.	
Hoensbroek	100%	100%	100%	n.b.			n.b.			n.v.t.	Aanvraag van een tijdelijk veruimd maatwerkvoorschrift is in voorbereiding en wacht op besluit directie WL/WBL i.z. visiedocument opgesteld door A. Vonken (WBL) en M. Franssen (WL). Afhankelijk van het besluit omtrent visiedocument, wordt een aanvraag veruimd maatwerkvoorschrift ingediend.	
Kerkrade	100%	100%	100%	n.b.			n.b.			In maart is de nabezinking tijdelijk hydraulisch niet correct belast als gevolg van een verstopping in het leidingwerk op de rwzi. De scheve verdeling heeft geleid tot waarneming van OB in effluent. De analysesresultaten zijn nog niet wijgegeven door het laboratorium.	n.v.t.	
Limmet	100%	100%	100%	Geen seizoen streefwaarde	Geen seizoen streefwaarde		Geen seizoen streefwaarde	Geen seizoen streefwaarde		n.v.t.	n.v.t.	
Meijel	100%	100%	100%	n.b.			n.b.			n.v.t.	Aanvraag van een tijdelijk veruimd maatwerkvoorschrift is in voorbereiding en wacht op besluit directie WL/WBL i.z. visiedocument opgesteld door A. Vonken (WBL) en M. Franssen (WL). Afhankelijk van het besluit omtrent visiedocument, wordt een aanvraag veruimd maatwerkvoorschrift ingediend.	
Panheel	100%	100%	100%	n.b.			n.b.			n.v.t.	n.v.t.	
Rimburg	100%	100%	100%	n.b.			n.b.			n.v.t.	n.v.t.	
Roermond	100%	100%	98%	n.b.			n.b.			De rwzi heeft voldoet voor P zowel aan de winternorm als aan de norm voor het voortschrijdend jaargemiddelde. Voor N wordt niet voldaan aan de winternorm. Daarnaast wordt voor N het voortschrijdend jaargemiddelde continu overschreden. Beide als gevolg van de relatief hoge vracht zeer moeilijk verwijderbare stikstof in het influent. De hoge stikstofvracht in het influent is ook bij WL gemeld. WL heeft in samenwerking met sector S&I nader onderzoek naar de lozer verricht. Na vaststelling van de toezende partij is in een samenwerking van WL, de Provincie en WBL (Sector S&I) een onderzoek gestart m.b.t. het reduceren van de hoeveelheid geloosde stikstof en dus een verlaging van de stikstofvracht in het influent van de rwzi. Dit onderzoek is nog lopende. Tijdens het ambtelijk overleg heeft WL kenbaar gemaakt dat aanvraag tijdelijk veruimd maatwerkvoorschrift niet haalbaar is. Dit op basis van de doorlooptijd en hoogte van de voorgestelde veruiming. Omdat WL geen uitsluitel geeft over mogelijk handhavend optreden naar WBL, zal alsnog een tijdelijk veruiming worden aangevraagd.	Tijdens het ambtelijk overleg heeft WL kenbaar gemaakt dat aanvraag tijdelijk veruimd maatwerkvoorschrift niet haalbaar is, op basis van de doorlooptijd en hoogte van de voorgestelde veruiming. Omdat WL geen uitsluitel geeft over mogelijk handhavend optreden naar WBL zal als nog een tijdelijk veruiming worden aanvraagd.	
Simpelveld	100%	100%	100%	n.b.			n.b.			n.v.t.	Aanvraag van een tijdelijk veruimd maatwerkvoorschrift is in voorbereiding en wacht op besluit directie WL/WBL i.z. visiedocument opgesteld door A. Vonken (WBL) en M. Franssen (WL). Afhankelijk van het besluit omtrent visiedocument, wordt een aanvraag veruimd maatwerkvoorschrift ingediend.	

Rwzi	CZV	BZV	OB	P (fosfaat)			N (stikstof)			Toelichting / bijzonderheden	Prognose
				zomer	winter	jaar	zomer	winter	jaar		
Stein	100%	100%	100%	n.b.			n.b.			n.v.t.	
Susteren	100%	100%	100%	n.b.			n.b.			n.v.t.	Omdat de oorzaak voor de wisselende effluentkwaliteit nog niet gevonden is, en verder onderzoek behoorlijk wat capaciteit vraagt, wordt overwogen om verder onderzoek uit te besteden. Aanvullend onderzoek wordt echter tijdelijk uitgesteld, vanwege het uit bedrijf nemen van de SDI. Door de uitbedrijfname veranderen diverse interne processtromen op de locatie Susteren. Het onderzoek zal pas worden heruit nadat de nieuwe situatie stabiel is.
Venlo	100%	100%	100%	Geen seizoen streefwaarde	Geen seizoen streefwaarde		Geen seizoen streefwaarde	Geen seizoen streefwaarde		n.v.t.	
Venray	100%	100%	98%	n.b.			n.b.			n.v.t.	
Weert	100%	93%	98%	n.b.			n.b.		De rwzi niet voldaan aan de winternorm voor N. Het voortschrijdend jaargemiddelde voor N wordt continu overschreden. Reden voor de overschrijding van de N-norm is een combinatie van de influentbelasting incl. afwijkende lozingen. Onderzoek naar de influentbelasting i.s.m. WL, RUD en Gemeente loopt reeds langere tijd. Tevens onderzoekt RHDHV de mogelijkheden om de ontverpaccapiteit te verhogen. De rwzi heeft niet voldaan aan de winternorm voor P. Het voortschrijdende jaargemiddelde voor P wordt overschreden sinds januari 2023. Beide zijn het gevolg van meerdere lozingen met een negatieve impact op de P-verwijdering. De eerste lozingen wonden met name plaats in december 2022. Ook deze situatie maakt inmiddels deel uit van het onderzoek naar de influentbelasting i.s.m. WL, RUD en Gemeente. In januari 2023 leek het P-fenomeen te verdwijnen, maar op basis van reguliere influentmonsters blijkt dat lozingen zich ook hebben voorgedaan in februari en maart 2023. Toen waren onder andere de vrachten van P en CZV in het influent tot wel 3x hoger dan normaal. In februari gebeurde dat volledig tijdens DWA. En in maart gebeurde het tijdens een periode van DWA, die overging in RWA. Beide maanden worden momenteel nader onderzocht. Op basis van een eerste snelle analyse lijkt de combinatie van lozing plus RWA in maart geleid te hebben tot een nog grotere druk op het zuiveringsstelsel dan de lozing bij DWA in februari of op een reguliere RWA-dag. Dientengevolge zijn de effluentgehalten voor OB, CZV en BZV in maart verhoogd. Voor BZV waren de gehalten dermate hoog dat de effluentnorm 2x is overschreden.	Aanvullend overlegt WBL met RWS of er een mogelijkheid is voor het aanvragen van een tijdelijke vermindering van het maatwerkvoorschrift voor de N-verwijdering. Opstellen van een plan van aanpak i.b.v. strengemonstering i.s.m. met de Gemeente Weert en de RUD. Verder onderzoek naar N-problematiek i.s.m. RHDHV.	
Wijre	100%	100%	96%	n.b.			n.b.		De rwzi voldoet aan de winternormen voor P en N. Ook aan het voortschrijdende jaargemiddelde voor P wordt voldaan. De norm voor het voortschrijdende jaargemiddelde voor N wordt tussentijds overschreden. Dat komt deels doordat de gemiddelden vanaf 01-04-2022 berekend worden, omdat op die datum de effluentnormen zijn aangescherpt. De bekende NO3-pieken door het lozingspatroon van de Brand zullen echter een issue blijven i.r.t. het voldoen aan de N-norm. Aan de norm voor het voortschrijdende jaargemiddelde wordt waarschijnlijk per 01-04-2023 niet voldaan. De BZV-norm is in december 2022 eenmalig overschreden. Dit als gevolg van een overdosering van C-bron tijdens een NO3 piek (d.d. 18-12-2022). In november bleek de SVI wederom te stijgen. Na onderzoek en overleg is besloten om wederom dosering in gang te zetten. Vanaf 08-12-2022 wordt er weer gedoseerd. Vanwege een goed effect op de SVI, is de dosering stapsgewijs afgebouwd vanaf week 2 2023. Op 15-02-2023 is de dosering gestopt. Op 26-09-2022 werd bekend dat De Brand een groot deel van haar productie gaat verplaatsen naar elders. Deze wijziging zal uiterlijk januari 2024 zijn afgerond of zoveel eerder als mogelijk. Er wordt onderzocht wat dit exact gaat betekenen voor het zuiveringsproces van de rwzi Wijre.	Onderzoek naar de proces technische gevolgen van het besluit tot afschalen van de activiteiten door de Brand.	

Alkortingen:	Gestelde normen CZV, BZV, OB :	Gestelde normen P (fosfaat) en N (stikstof)
CZV: Chemisch Zuurstof Verbruik BZV: Biochemisch Zuurstof Verbruik OB: Onopgeloste Bestanddelen RUD: Regionale Uitvoeringsdienst DWA: Droogweeraanvoer RWA: Regenweeraanvoer	<p>90% of meer van de metingen voldoen aan norm</p> <p>minder dan 90% van de metingen voldoen aan de norm</p> <p>gestelde overtreding door bevoegd gezag</p> <p>Het percentage betreft controlemetingen tijdens monsternamen die voldoen aan de norm.</p>	<p>Voor alle rwzi's zijn voortschrijdende jaargemiddelden gesteld. Voor een aantal rwzi's ook zomer- en winternormen.</p> <p>RWZI voldoet aan het voortschrijdende jaargemiddelde resp. gestelde seizoensnorm</p> <p>RWZI voldoet niet aan norm, maar zal wel het voortschrijdende jaargemiddelde resp. gestelde seizoensnorm halen</p> <p>RWZI voldoet niet aan norm en zal ook het voortschrijdende jaargemiddelde resp. gestelde seizoensnorm niet halen</p> <p>n.b. Geen analyse gegevens beschikbaar betreft zomerperiode (1 april tot 1 oktober)</p>

KRW Overzicht (1^e kwartaal 2023)

Limburgs effluentbeleid		Uitvoering maatregelen			Legenda toelichting	
RWZI	Uiterste datum gereed tussen 2013 en 2021 (originele datum)	Korte beschrijving maatregelen	Status: 1. In MJR opgenomen 2. In voorbereiding 3. In uitvoering 4. Gereed	Verwachte datum gereed (i.g.v. afwijking)	Afwijking t.o.v. datum gereed (tussentijds en aan het eind)	
Wijlre	1-1-2027	Additionele nagesch. filtratie (t.b.v. N- en P-verw.)	2			zie toelichting
Hoensbroek	1-1-2027	Nageschakelde filtratie (t.b.v. N- en P-verwijdering)	2			zie toelichting
Meijel	1-1-2027	Nageschakelde filtratie (t.b.v. N- en P-verwijdering)	2			
Roermond	1-1-2027	Bronmaatregel (t.b.v. N-verwijdering)	2			zie toelichting
Susteren	1-1-2027	Nageschakelde filtratie (t.b.v. N- en P-verwijdering)	2			zie toelichting
Venray	1-1-2027	Nageschakelde filtratie (t.b.v. N-verwijdering)	2			
RIJKSLOZERS						
Weert	1-1-2027	Reductie pieklozingen en aanpassen biologie	2			zie toelichting

RWZI	Toelichting
Wijlre	<p>Momenteel wordt de werking van de rwzi verstoord door een industriële lozing, waardoor optimalisatie van de zuiveringsprestaties voor de parameter Ntotaal en nabehandeling onvoldoende mogelijk is. Hierdoor is het niet mogelijk voor de rwzi Wijlre aan de geldende Ntotaal norm te voldoen. Inmiddels is bekend dat door bedrijfsstuiting de industriële lozing vanaf medio 2023 geleidelijk zal worden afgebouwd en uiterlijk in januari 2024 stopt. Het effect hiervan op de werking van de rwzi Wijlre zal begin 2024 zichtbaar zijn. Naar verwachting zal de rwzi daardoor constanter en beter gaan presteren.</p> <p>Door afdeling VTH van WL is aangegeven dat het voor deze situatie niet mogelijk is om op ambtelijk niveau tijdelijk verruimd maatwerk toe te kennen. Als reden wordt aangegeven dat de effluentkwaliteitsnormen in het Limburgs Effluentbeleid op bestuurlijk niveau zijn vastgesteld. Aanpassing zou dan ook enkel op bestuurlijk niveau kunnen plaatsvinden.</p> <p>Het traject voor verruimd maatwerk zal vanuit strategisch niveau door zowel WBL alsook WL worden aangezet.</p>
Hoensbroek	<p>Met de huidige zuiveringsinstallatie kunnen de KRW-normen voor N en P van 2027 al grotendeels gerealiseerd worden. Om echter gegarandeerd aan de zomerstreefwaarden van 2027 te kunnen voldoen zou een effluentnabehandeling voor additionele N- en P-verwijdering gerealiseerd moeten worden. De doelmatigheid en proportionaliteit van deze normgerichte maatregel staat echter ter discussie in relatie tot de integrale opdracht en toekomstvisie waaraan WBL moet voldoen. WL en WBL hebben geconcludeerd dat een nieuwe benadering (een systemsprong) qua maatregelen/planvorming nodig is om de strategische doelen van WL en WBL te kunnen realiseren. Na een voorstudie in 2019 is in april 2021 i.s.m. Royal HaskoningDHV het onderzoek 'Systeemsprong Geleenbeek' gestart. Hierin wordt gezocht naar het meest doelmatige maatregelenpakket voor het verbeteren van de waterkwaliteit in de Geleenbeek. In 2022 en 2023 vindt nader onderzoek plaats (o.a. meetprogramma's en alternatieve maatregelen). In 2024 zal besluitvorming plaatsvinden of nabehandeling van effluent in Hoensbroek noodzakelijk is. Uitgangspunt blijft om conform maatwerkvoorschrift uiterlijk 01-10-2027 het effluent van de rwzi Hoensbroek aan de eisen van het Limburgs effluentbeleid te laten voldoen. In 2023 is WL ook gestart met een actualisatie van het Limburgs effluentbeleid. Dit kan mogelijk tot een aanscherping van de normen leiden.</p> <p>Door afdeling VTH van WL is aangegeven dat het voor deze situatie niet mogelijk is om op ambtelijk niveau tijdelijk verruimd maatwerk toe te kennen. Als reden wordt aangegeven dat de effluentkwaliteitsnormen in het Limburgs Effluentbeleid op bestuurlijk niveau zijn vastgesteld. Aanpassing zou dan ook enkel op bestuurlijk niveau kunnen plaatsvinden.</p> <p>Het traject voor tijdelijk verruimd maatwerk zal vanuit strategisch niveau door zowel WBL alsook WL worden aangezet.</p>
Meijel	<p>Om te kunnen voldoen aan de aangescherpte zomerstreefwaarde voor P van 1-4-2022 zijn nageschakelde zandfilters nodig. Vergelijkbaar met de situatie in Hoensbroek ('systeemsprong') zal ook hier gezocht worden naar een effectgerichte oplossing die integraal bijdraagt aan de doelstellingen. Uitwerking zal plaatsvinden nadat de pilot 'Systeemsprong Geleenbeek' afgerond is, naar verwachting in 2023. Besluitvorming Meijel zal plaatsvinden in 2024. Uitgangspunt blijft dat rwzi Meijel op 1-10-2027 voldoet aan de eisen van de KRW.</p> <p>Door afdeling VTH van WL is aangegeven dat voor de situatie in Roermond op ambtelijk niveau geen verruimd maatwerk kan worden afgegeven. Als reden wordt aangegeven dat de effluentkwaliteitsnormen in het Limburgs Effluentbeleid op bestuurlijk niveau zijn vastgesteld. Aanpassing zou dan ook enkel op bestuurlijk niveau kunnen plaatsvinden.</p> <p>Het traject voor verruimd maatwerk zal vanuit strategisch niveau door zowel WBL alsook WL worden aangezet.</p>
Roermond	<p>Het is voor de rwzi is het niet mogelijk om met de huidige influentsamenstelling de vergunde effluentkwaliteit te realiseren. Oorzaak is een versturende industriële lozing van slecht afbreekbare stikstofverbindingen. Een gezamenlijke bemonsterings- en analysecampagne om deze lozing nader te onderzoeken en oplossingsrichtingen te genereren wordt voorbereid. Doel is om deze bemonsterings- en analysecampagne te starten in Q2 2023. Het bedrijf onderzoekt parallel hieraan interne lozingsroutes en reductiemaatregelen. WL en WBL zijn in overleg met de betreffende lozer.</p> <p>Door afdeling VTH van WL is aangegeven dat het voor deze situatie niet mogelijk is om op ambtelijk niveau tijdelijk verruimd maatwerk toe te kennen. Als reden wordt aangegeven dat de effluentkwaliteitsnormen in het Limburgs Effluentbeleid op bestuurlijk niveau zijn vastgesteld. Aanpassing zou dan ook enkel op bestuurlijk niveau kunnen plaatsvinden.</p> <p>Het traject voor verruimd maatwerk zal vanuit strategisch niveau door zowel WBL alsook WL worden aangezet.</p>
Susteren	<p>Voor een gegarandeerde realisatie van de lage stikstofnorm van 2027 zijn KRW-maatregelen in de vorm van nageschakelde zandfiltratie noodzakelijk. Nut en noodzaak worden onderzocht in het onderzoek 'Systeemsprong Geleenbeek', maar in tegenstelling tot Hoensbroek lijken op Susteren maatregelen voor vergaande N en P verwijdering zondermeer noodzakelijk. Voor het project KRW Susteren is een melding ingediend om het project voor te bereiden voor opstart. Uitgangspunt blijft dat Susteren uiterlijk 1-10-2027 voldoet aan KRW-normen. Complicerende factor is dat er voor rwzi Susteren stapeling van doelen optreedt vanuit KRW, verwijdering van microverontreinigingen (hotspotanalyse en Limburgbrede monitoring) en EU richtlijn stedelijk afvalwater.</p> <p>De in 2022 aangescherpte zomerstreefwaarde voor Ntotaal is niet gerealiseerd. De realisatie van Ntotaal in effluent zijn vanaf 2021 verminderd zonder dat daar een eenduidige oorzaak voor is aan te wijzen. Onderzoek in Q1 en Q2 2023 moet uitwijzen wat de exacte oorzaak is en wat mogelijke oplossingen zijn. Een studie door ingenieursbureau SWECO wijst uit dat de rwzi Susteren bij de huidige belasting voldoende capaciteit heeft om de zomerstreefwaarde voor N van 2022 te realiseren. Momenteel vindt dan ook operationeel onderzoek plaats naar de oorzaak hiervan.</p> <p>Het sluiten van de silbdroger, en het wegvallen van de vuilast van de retourstroom naar de zuivering, zal een positief effect hebben op de werking van de rwzi en de gerealiseerde effluentkwaliteit.</p>
Weert	<p>De belasting van de rwzi Weert is op piekmomenten fors hoger dan het ontwerp dat in het verleden is gemaakt. Met als gevolg een verhoogde effluentkwaliteit. Hiermee wordt de KRW stikstof norm overschreden.</p> <p>Om dit onder controle te krijgen moet inzicht worden verkregen waar de pieklozingen door worden veroorzaakt en of deze zijn af te vlakken. Zodanig dat de huidige biologische capaciteit toereikend is om de gewenste effluentkwaliteit te borgen. O.a. influent management kan hieraan bijdragen. Overleg met bevoegd gezag (WL/RUD/Gemeente Weert) is opgestart. Monitoring influentkwaliteit met sensoren, planvorming is gereed en wordt in Q2 2023 aangeboden aan bevoegd gezag voor indirecte lozingen, in dit geval de gemeente Weert. Dit heeft vanwege complexiteit meer voorbereidingstijd nodig gehad dan eerst werd verwacht.</p> <p>Extern onderzoek naar mogelijkheden voor aanpassen en/of uitbreiding van (biologische) zuiveringscapaciteit als oplossing is uitgevoerd. Conceptrapport is besproken en aangepast. Definitief rapport volgt in Q2 2023.</p> <p>Traject voor aanvraag van tijdelijke verruiming voor de stikstofnorm bij Rijkswaterstaat is opgestart. In december '22 heeft Rijkswaterstaat per brief een waarschuwing gegeven voor overschrijding van de N norm in 2021. Deze waarschuwing, de aanvraag voor verruiming en hoe verder qua normstelling voor Ntotaal Weert zijn besproken tussen WBL en Rijkswaterstaat. Vanuit dit gesprek wordt Q2 2023 door WBL een aanvraag voor tijdelijke verruiming of gedoogbeslissing opgesteld.</p>